

SPRAWOZDANIE z DZIAŁALNOŚCI
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

I. STAN PRAWNY i WŁADZE BANKU

1. Podstawa prawna działania

Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej działa w oparciu o prawo spółdzielcze, prawo bankowe, ustawę o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

2. Dane ogólne o Banku

Pełna nazwa Banku: **Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej**
Adres siedziby: **96-230 Biała Rawska, ul. Jana Pawła II 38**
Bank powstał w: **1950**

Bank został wpisany do rejestru sądowego dnia 17.12.2001 roku przez Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieście w Łodzi, Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000072736.

Ostatniego wpisu dokonano dnia 31.10.2018 roku.

Fundusz udziałowy na dzień 31.12.2018r. wynosi 2 256 600 zł.

Bank posiada nr statystyczny REGON 000503089

Przedmiotem działalności Banku według PKD jest:

Przedmiot przeważającej działalności

- 64.19.Z, Pozostałe pośrednictwo pieniężne,

Przedmiot pozostałej działalności

- 66.12.Z, Działalność maklerska związana z rynkiem papierów wartościowych i towarów giełdowych,

- 66.19.Z, Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszków emerytalnych,

- 66.22.Z, Działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych,

- 68.10.Z, Kupno i sprzedaż nieruchomości na własny rachunek,

- 64.92.Z, Pozostałe formy udzielania kredytów,

- 64.99.Z, Pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszków emerytalnych.

Zgodnie ze statutem, Bank działa na terenie całego kraju.

3. Władze Banku

ZARZĄD

W okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku Zarząd pracował w składzie:

- Witold Morawski   – Prezes Zarządu,*
- Anna Jędrzejczak   – Wiceprezes ds. finansowych,*
- Wioletta Sekrecka   – Wiceprezes ds. handlowych,*
- Sławomir Ziótek   – Członek Zarządu ds. bezpieczeństwa i IT,*

W ciągu 2018 roku odbyło się 52 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 435 uchwały.

Najważniejsze sprawy poruszane na posiedzeniach Zarządu dotyczyły zapoznania się z informacjami zarządczymi Banku i obejmowały raporty, zestawienia, sprawozdania, oceny, analizy lub inne dokumenty sporządzane w

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

---

okresach cyklicznych zgodnych z Załącznikiem 1 Instrukcji sporządzania informacji zarządczej przez właściwą komórkę organizacyjną Centrali Banku.

Ponadto na posiedzeniach Zarządu podejmowano decyzję obejmującą:

- Rozpatrywanie wniosków kredytowych,
- Odwołania i nadania pełnomocnictw do wykonywania określonych czynności bankowych;
- Wprowadzenia nowych i zmiany dotychczasowych produktów bankowych;
- Podejmowanie decyzji w sprawie funkcjonowania placówek bankowych;
- Akceptacji lokat negocjowanych;
- Rozpatrywanie spraw osobowych i innych z zakresu prawa pracy;
- Przyjęcia „Strategii Działania na lata 2019-2022”;
- Przyjęcie Planu Finansowego Banku;
- Przyjęcie Strategii zarządzania ryzykiem w Banku;
- Zmiany Struktury organizacyjnej Banku;
- Przyjęcie zmian w Regulaminie organizacyjnym Banku;
- Przyjęcia Polityk zarządzania ryzykami w Banku oraz pozostałych działalności Banku;
- Przyjęcie Planu Naprawy Banku,
- Planów testowania pionowego na 2018 r.
- Matrycy funkcji kontroli,
- Przyjęcie Planów testowania (kontroli wewnętrznej) Banku,
- Przyjęcie Roczного planu działań Stanowiska ds. zgodności na 2019 r.;
- Przyjęcia nowych oraz aktualizacji obowiązujących regulacji w Banku.

RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza Banku w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku działała w następującym składzie:

- Mieczysław Pyta – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Bożena Karpińska – Zastępca Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Stanisław Adamczyk – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Jan Babicki – Członek Rady Nadzorczej,
- Wiktor Bielecki – Członek Rady Nadzorczej
- Ireneusz Jabłoński - Członek Rady Nadzorczej
- Kazimierz Jakubiak – Członek Rady Nadzorczej
- Jerzy Leszkiewicz - Członek Rady Nadzorczej
- Krystyna Mikuła - Członek Rady Nadzorczej
- Paweł Rzeźnicki - Członek Rady Nadzorczej,
- Zofia Witczak – Członek Rady Nadzorczej,
- Grzegorz Wojciechowski – Członek Rady Nadzorczej,
- Krzysztof Wojdalski – Członek Rady Nadzorczej
- Zbigniew Zając - Członek Rady Nadzorczej

Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywały się w razie potrzeby. W ciągu roku 2018 odbyło się 9 protokołowanych posiedzeń, na których podjęto 87 uchwały.

Do najważniejszych spraw poruszanych na posiedzeniach Rady Nadzorczej było dokonywanie oceny wykonania zadań okresowych i rocznych wynikających z Załącznika nr 1 Instrukcji sporządzania informacji zarządczej oraz ocena wyników finansowych Banku.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Ponadto Rada podjęła uchwały, które dotyczyły m.in. zatwierdzenia:

- Strategii Działania Banku na lata 2019-2022;
- Planu Finansowego Banku;
- Strategii zarządzania ryzykiem w Banku;
- Struktury organizacyjnej Banku;
- Polityk zarządzania ryzykami w Banku oraz pozostałych działalności Banku;
- Programu zapewnienia i poprawy jakości kontroli wykonywanej przez komórkę audytu wewnętrznego w Banku na 2018 rok;
- Polityki zmiennych składników wynagrodzeń w Banku;
- Regulamin funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w Banku;
- Polityki zgodności w Banku;
- Procedury anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej procedur lub standardów etycznych;
- Regulaminu funkcjonowania komórki ds. zgodności;
- Limitów ograniczających ryzyka bankowe w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej i Wielkości limitów ograniczających inwestycje w jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne
- Instrukcji oceny adekwatności kapitałowej Banku;
- Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku;
- Planu pozyskania i utrzymania środków obcych stabilnych w Banku;
- Planu naprawy Banku;
- Regulaminu Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej;
- Roczego planu działania Stanowiska ds. zgodności na 2019 r.;
- Procedury wyboru firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej;
- Zmiany w Polityce Bezpieczeństwa Informacji Banku;
- Polityki zróżnicowania członków organu zarządzającego oraz personelu w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej'
- Polityki bezpieczeństwa transakcji płatniczych w Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej.

ZEBRANIE PRZEDSTAWICIELI

W 2018 roku Zebranie Przedstawicieli odbyło się w dniu:

- **26-06-2018** roku. Wzięło w nim udział 54 osób spośród 55 delegatów wybranych na Zebraniach Grup Członkowskich.

W trakcie ZP podjęto Uchwały w sprawach:

- 1) Przyjęcia Procedury dokonywania oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej.
- 2) Przyjęcia Regulaminu wyborów członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej.
- 3) Ustalenia liczby Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej na kadencję 2018-2022 r.
- 4) wprowadzenia zmian do Uchwały nr 6 Nadzwyczajnego ZP Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej z dnia 11 października 1995 roku.
- 5) Przyjęcia Polityki Ładu Korporacyjnego Banku.
- 6) Zatwierdzenia sprawozdania Zarządu z działalności BS za 2017 rok oraz udzielenia absolutorium członkom Zarządu.
- 7) Zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2017 rok.
- 8) Zatwierdzenia podziału zysku netto za 2017 rok.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

- 9) Zatwierdzenia podziału zysku z lat ubiegłych Banku.
- 10) Zatwierdzenia sprawozdania komisji ds. oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej dotyczącego indywidualnej oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej za 2017 rok.
- 11) Zatwierdzenia sprawozdania komisji ds. oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej dotyczącego kolegialnej oceny odpowiedniości Członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej za 2017 rok.
- 12) Zatwierdzenia sprawozdania komisji ds. oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej dotyczącego kandydatów na członków Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej.
- 13) zatwierdzenia sprawozdania komisji ds. oceny odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej dotyczącego kandydatów na członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
- 14) Wyboru członków Komitetu Audytu Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej .
- 15) Zatwierdzenia sprawozdania Rady Nadzorczej BS za 2018 rok.
- 16) Przyjęcia Regulaminu Działania Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej.
- 17) Zatwierdzenia kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej na lata 2018 - 2019.
- 18) Zbycia nieruchomości w Błoniu.
- 19) Wyrażenia zgody na przystąpienie Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej do Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
- 20) Przystąpienia Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej do Związku Rewizyjnego Banków Spółdzielczych w Poznaniu.
- 21) Przystąpienia do IT BPS spółki z ograniczona odpowiedzialnością w Warszawie.
- 22) Oznaczenia najwyższej sumy zobowiązań Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej.
- 23) Wyboru członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej.

4. Dane o strukturze organizacyjnej

Podstawową strukturę organizacyjną Banku tworzą:

- Centrala, Oddziały i Filie,

Na dzień 31.12.2018r w Banku funkcjonowały następujące Oddziały i Filie:

1	Oddział w Białej Rawskiej	Biała Rawska, ul. Jana Pawła II 38
2	Oddział w Rawie Mazowieckiej	Rawa Mazowiecka, ul Konstytucji 3 Maja 9A
3	Oddział w Błędowie	Błędów, ul. Długa 5
4	Oddział w Brwinowie	Brwinów, ul. Leśna 7A
5	Oddział w Grójcu	Grójec, ul. Piłsudskiego 6C
6	Oddział w Tarczynie	Tarczyn, ul. Grójecka 6
7	Oddział w Milanówku	Milanówek, ul. Kościuszki 28
8	Oddział w Tomaszowie Mazowieckim	Tomaszów Mazowiecki, ul. Warszawska 10/14
9	Oddział w Nowym Mieście n. Pilicą	Nowe Miasto, ul. Warszawska 20
10	Oddział w Regnowie	Regnów 95

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

11	Oddział w Kowiesach	Kowiesy 7
12	Oddział w Mogielnicy	Mogielnica, ul. Mostowa 19
13	Filia w Sadkowicach	Sadkowice 14
14	Filia w Mszczonowie	Mszczonów, ul. Dworcowa 1
15	Filia w Warszawie	Warszawa, ul. Al. Jerozolimski 85/U1
16	Filia w Żabiej Woli	Żabia Wola, ul. Główna 1
17	Filia w Ujeździe	Ujazd, pl. Wolności 12
18	Filia w Tomaszowie Mazowieckim	Tomaszów Mazowiecki, ul. Św. Antoniego16
19	Filia w Tomaszowie Mazowieckim	Tomaszów Mazowiecki, ul. Akacyjowa 1
20	Filia w Wolborzu	Wolbórz, Pl. Władysława Jagiełły 17
21	Filia w Grodzisku Mazowieckim	Grodzisk Mazowiecki, ul. Sienkiewicza 26
22	Filia w Cielądzu	Cielądz 58
23	Filia w Nadarzynie	Nadarzyn, ul. Mszczonowska 19/3
24	Filia w Podkowie Leśnej	Podkowa Leśna, ul. Słowicza 1H
25	Filia w Rawie Mazowieckiej	Rawa Mazowiecka, ul. Jerozolimska 14A

Zmiany w strukturze organizacyjnej:

- Dopisano Komitet Audytu przy Radzie Nadzorczej.
- Zespół Skarbu został włączony do Zespołu Operacji i Rozliczeń Międzybankowych.
- Zespół Kontroli i Audytu Wewnętrznej zmienił nazwę na Zespół Kontroli Wewnętrznej.
- Zespół Administrowania Rachunkami zmienił nazwę na Stanowisko Administrowania Rachunkami.

Opis sposobu zarządzania Oddziałami:

Zgodnie ze Strukturą organizacyjną Banku, placówki Banku, tj. Oddziały i Filie są wyodrębnione w Pionie handlowym i podlegają Wiceprezesowi ds. handlowych.

Oddziały i Filie realizują cele handlowe wyznaczone dla całego Banku oraz wykonują zadania, których rozmiary i jakość mają decydujący wpływ na wyniki Banku.

5. Przepisy prawa

Bank prowadzi swoją działalność na podstawie obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności ustaw:

- z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
  - z dnia 29 sierpnia 1997r. - Prawo bankowe,
  - z dnia 16 września 1982r. - Prawo spółdzielcze,
  - z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości,
- a także na podstawie Statutu.

Najważniejsze zmiany wprowadzane przepisami w 2018 r. to:

- stopniowe podwyższanie minimalnych wymogów kapitałowych, w tym wprowadzenie buforów kapitałowych wynikających z przyjęcia Ustawy o nadzorze makroostrożnościowym,
- wynikające z Ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2018 poz. 1075),
- wynikające z ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

6. Dane dotyczące przyjętych norm (zasad) postępowania

W Banku stosowane są następujące normy (zasady) lub inne wewnętrzne kodeksy (regulaminy) postępowania:

- Statut Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej,
- Struktura organizacyjna Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej,
- Regulamin Organizacyjny Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej,
- Regulamin Pracy Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej,
- Regulamin w zakresie Bezpieczeństwa i Higieny Pracy,
- Regulamin Ochrony przeciwpożarowej w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej,
- Kodeks etyki bankowej,
- Zasady dobrych praktyk w zakresie świadczenia usług związanych z kredytem hipotecznym,
- Standardy jakości obsługi dla pracowników sprzedaży w Grupie BPS.

CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI BANKU (rynek, produkty, umowy)

1. Otoczenie makroekonomiczne

1.1. Opis sytuacji gospodarczej w Polsce

W 2018 roku koniunktura gospodarcza w Polsce pozostała korzystna. Według danych opublikowanych przez GUS, PKB wzrósł w 2018 r. o 5,1% r/r wobec 4,8 % w 2017 r. Największą zmianą w strukturze wypracowanego wzrostu PKB, a jednocześnie czynnikiem, który był odpowiedzialny za przyspieszenie tempa wzrostu w 2018 r. było odbicie inwestycji (wzrost o 7,3% r/r, wobec 3,9% w 2017 r.) współfinansowanych przez napływ funduszy europejskich. Głównym filarem wzrostu gospodarczego w Polsce pozostała jednak konsumpcja, którą wspierała dobra sytuacja na rynku pracy (niskie bezrobocie, wzrost zatrudnienia i realnych wynagrodzeń).

Należy jednak pamiętać, iż prognozy zakładają osłabienie wzrostu PKB nie tylko w Polsce ale również w strefie Euro i w światowej gospodarce, między innymi w efekcie tzw. Brexit, konfliktu USA i Chin oraz sytuacji we Włoszech. Sejm uchwalił już ustawę budżetową na 2019 r. zakładając wzrost PKB o 3,8 % oraz inflację nie przekraczającą 2,3%.

Inflacja w grudniu 2018 r. wzrosła o 1,1 % r/r. Zasadniczy wpływ na obniżenie się rocznej dynamiki CPI mają zmiany cen surowców na światowych rynkach. Wskaźnik inflacji ogółem w 2018 r. w stosunku do 2017 r. wyniósł 101,6 (wzrost cen o 1,6%).

1.2. Wybrane wskaźniki gospodarcze w Polsce

Nazwa wskaźnika	2016 rok (rok przed poprzednim)	2017 rok (rok poprzedni)	2018 rok (rok bieżący)
Wzrost gospodarczy (produkt krajowy brutto)	3,1%	4,8%	5,1%
Wskaźnik inflacji	-0,6%	2,0%	1,6%
Wskaźnik bezrobocia	8,2%	6,6%	5,8%
Stopa redyskonta weksli	1,75%	1,75%	1,75%
Stopa kredytu lombardowego	2,50%	2,50%	2,50%
Stopa depozytowa	0,50%	0,50%	0,50%
Stopa referencyjna	1,50%	1,50%	1,50%

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

---

2. Opis branży i przedmiot działalności Banku

2.1. Opis branży, rynku

Zgodnie ze Strategią działania na lata 2018-2021, Bank w swych działaniach w 2018 roku skoncentrował się na następujących segmentach swoich klientów:

- Małych i średnich przedsiębiorstwach (MSP)
- Klientach indywidualnych
- Rolnikach
- Jednostkach samorządu terytorialnego

2.2. Podstawowe segmenty działalności Banku

Podstawowe segmenty działalności Banku obejmują działalność depozytowo-rozliczeniową i kredytową. Nerozerwalnie z nimi wiąże się szereg produktów i usług, które Bank w 2018 roku oferował Klientom:

Produkty rynku depozytowo-rozliczeniowego:

1. Segment małych i średnich przedsiębiorstw (MSP):
  - 1) Rachunki rozliczeniowe (bieżące i pomocnicze) w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
  - 2) Rachunek VAT w walucie PLN;
  - 3) Rachunki lokat terminowych w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
  - 4) Mieszkaniowe rachunki powiernicze (otwarte i zamknięte);
2. Segment Klientów indywidualnych w tym osób małoletnich:
  - 1) Rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe w walucie USD, EUR, GBP;
  - 2) Rachunek oszczędnościowy w walucie PLN;
  - 3) Rachunki terminowych lokat oszczędnościowych w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
  - 4) Indywidualne Konto Emerytalne w PLN;
  - 5) Podstawowy rachunek płatniczy w walucie PLN;
3. Segment Rolników:
  - 1) Rachunki rozliczeniowe (bieżące i pomocnicze) w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
  - 2) Rachunek VAT w walucie PLN;
  - 3) Rachunki lokat terminowych w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
4. Segment Jednostek samorządu terytorialnego:
  - 1) Rachunki rozliczeniowe (bieżące i pomocnicze) w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
  - 2) Rachunek VAT w walucie PLN;
  - 3) Rachunki lokat terminowych w walucie PLN, USD, EUR, GBP;
  - 4) Lokaty typu O/N over/night w PLN.

Produkty rynku kartowego:

1. karty płatnicze : debetowe i kredytowe;
2. karty lokalne.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Produkty rynku kredytowego:

1. Segment małych i średnich przedsiębiorstw (MSP):
  - 1) Kredyty obrotowe w rachunku kredytowym oraz w rachunku bieżącym;
  - 2) Kredyt rewolwingowy;
  - 3) Kredyty inwestycyjne;
  - 4) Kredyty obrotowe i inwestycyjne z dopłatami ARiMR do oprocentowania;
  - 5) Karta kredytowa;
  - 6) Gwarancje bankowe.
2. Segment Klientów indywidualnych:
  - 1) Kredyty odnawialny w rachunku oszczędnościowo-rozliczeniowym;
  - 2) Kredyty gotówkowe;
  - 3) Kredyt mieszkaniowy;
  - 4) Kredyt konsolidacyjny;
  - 5) Kredyty z dotacją Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi
  - 6) Karta kredytowa.
3. Segment Rolników:
  - 1) Kredyty obrotowe w rachunku kredytowym oraz w rachunku bieżącym;
  - 2) Kredyt rewolwingowy;
  - 3) Kredyty inwestycyjne;
  - 4) Kredyty obrotowe i inwestycyjne z dopłatami ARiMR do oprocentowania;
  - 5) Karta kredytowa;
  - 6) Gwarancje bankowe.
4. Segment Jednostek Samorządu Terytorialnego:
  - 1) Kredyt w rachunku bieżącym;
  - 2) Kredyt w rachunku kredytowym.

Kanały dostępu do rachunków to m.in. :

- System bankowości internetowej Internet Banking dla osób fizycznych, w tym mobilny dostęp do Internet Bankingu;
- Internet Banking dla firm;
- SMS Banking;
- Telefoniczna informacja na hasło.

Usługi :

- Przekazy WESTERN UNION;
- płatności masowe;
- doładowania telefonów komórkowych prepaid;
- Invoobill;
- PayByNet;
- przelewy ekspresowe BlueCash w ramach bankowości internetowej Internet Banking dla osób fizycznych oraz dla firm;
- kantor;
- Google Pay;
- sprzedaż ubezpieczeń TUiR WARTA (majątkowe i komunikacyjne);
- sieć 25 własnych bankomatów.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Działalność marketingowa

➤ **Wizerunek i marka**

1. W 2018 roku kontynuowano kreowanie oferty Banku obejmującej usługi najwyższej jakości oraz dostosowującej się do bieżących potrzeb klientów oraz do obowiązujących przepisów prawa.
2. Bank koncentrował swoje działania na zwiększeniu atrakcyjności produktów i usług bankowych m.in.:
  - 1) w trzech placówkach Banku stosowano promocyjne stawki opłat za rachunki domowe realizowane w kasach oraz w jednej z placówek promocja funkcjonowała z niższymi opłatami na rachunkach ROR dla nowych klientów otwierających w Banku ROR.
  - 2) Bank udostępnił dla Posiadaczy kart płatniczych aplikację Google Pay zapewniającą szybki i prosty sposób płacenia telefonem;
  - 3) W ramach obowiązków ustawowych nałożonych na Bank wynikających ze zmian ustawowych tj.:
    - a) ustawy z dnia 30 listopada 2016 r o zmianie ustawy usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw w 2018 roku Bank wprowadził do oferty podstawowy rachunek płatniczy dla osób fizycznych;
    - b) ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz niektórych innych ustaw - dla rachunków rozliczeniowych Bank wprowadził rachunek VAT.
  - 4) Dla nowych klientów instytucjonalnych w Filii Nadarzyna Bank kontynuował promocję pod nazwą „0 ZŁ NA DZIEŃ DOBRY DLA FIRM I ROLNIKÓW” umożliwiając nowym klientom darmowe prowadzenie rachunku bieżącego oraz korzystanie z systemu bankowości internetowej przez pierwszy rok współpracy z Bankiem.
  - 5) W 2018 roku Bank podjął działania mające na celu propagowanie płatności bezgotówkowych w ramach ogólnopolskiej kampanii „Polska bezgotówkowa”. W ramach tych działań Bank wprowadził dodatkową promocję „Darmowy duet” dla klientów instytucjonalnych posiadających rachunki bieżące zwalniając ich w okresie promocji z opłat za prowadzenie rachunku oraz obniżając opłaty za Pakiet.
  - 6) Realizując podpisaną umowę o współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi Bank oferował osobom fizycznym kredyty z dotacją w ramach poszczególnych Programów Priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.
  - 7) Bank wspierał działania przez rolników i przedsiębiorców realizujących inwestycje z udziałem środków z funduszy rządowych i europejskich oferując:
    - a) kredyt „Dobra Inwestycja” na realizację inwestycji i jednocześnie pozyskiwanie środków z funduszy wynikających z Nowej Perspektywy UE na lata 2014-2020 w tym realizowanych w ramach programu PROW.
    - b) kredyty inwestycyjne i obrotowe z dopłatami ARiMR do oprocentowania
    - c) kredyt z możliwością uzyskania premii ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów Banku Gospodarstwa Krajowego.
  - 8) Bank wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów oraz reagując na proponowany przez konkurencję zakres produktowy, wprowadził do oferty dla firm i rolników kredyt rewołwingowy oraz zmienił warunki udzielania kredytu dla rolników „Pilne potrzeby”.

➤ **Reklama, sponsoring i wsparcie środowisk lokalnych**

1. Komunikacja z otoczeniem obejmowała szereg działań promocyjnych o charakterze produktowym i wizerunkowym. Bank wydał własną gazetę pn. Informator Bankowy, zamieszczał materiały reklamowe w prasie lokalnej, uaktualniał stronę internetową Banku, komunikował się z klientami za pomocą portalu społecznościowego Facebook, telewizji bankowej. Podczas imprez na rzecz lokalnych społeczności były wykorzystywane materiały reklamowe w formie: banerów, prezentacji audiowizualnych, plakatów, ulotek i gadżetów z logotypem Banku.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

2. Bank przystąpił do ogólnopolskiego programu Bankowcy dla Edukacji Finansowej Młodzieży „BAKCYL” na terenie woj. łódzkiego. W ramach projektu przeszkoleni pracownicy Banku (wolontariusze) prowadzili lekcje o tematyce ekonomicznej w szkołach, równocześnie umacniając markę naszego Banku.
3. Bank w Żabiej Woli przeprowadził szkolenie seniorów z obsługi bankowości internetowej Internet Banking dla osób fizycznych.

Prowadził aktywne działania na rzecz lokalnej społeczności poprzez:

- współfinansowanie imprez kulturalno – oświatowych organizowanych przez jednostki budżetowe dla mieszkańców miast i gmin;
- wsparcie finansowe na rzecz krzewienia kultury fizycznej i sportu wśród młodzieży szkolnej i dorosłych, zorganizowanych w szkołach i różnego rodzaju klubach sportowych;
- darowizny na rzecz m.in.: Stowarzyszeń, Fundacji, Klubu Honorowych Dawców Krwi, Związku Emerytów, OSP i innych organizacji pożytku publicznego działających na terenie działania Banku;

Bank aktywnie uczestniczył w kolejnym Finale WOŚP. Oprócz wsparcia finansowego, pracownicy wspierali pracę kilku sztabów Orkiestry w miejscowościach, na terenie których Bank posiada swoje placówki.

Obowiązujący w Banku System identyfikacji wizualnej był stosowany zarówno we wszelkich materiałach reklamowych, drukach jak i w oznaczeniach nowych placówek.

W 2018 r. kontynuowano prace dotyczące zmiany wyglądu i funkcjonalności strony internetowej Banku www.bsbr.pl.

➤ **Otrzymane nagrody i wyróżnienia**

W 2018 roku Bank zajął 2 miejsce w kategorii Duży Bank Spółdzielczy w XXVI edycji konkursu Gazety Bankowej pn. „Najlepszy Bank 2018”.

2.3. Podstawowe produkty i usługi oferowane przez Bank – opis procesów

- 1) Kredyt gotówkowy „Na marzenia”
- 2) Kredyt mieszkaniowy „Własne cztery kąty”
- 3) Rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy (ROR)
- 4) Podstawowy rachunek płatniczy
- 5) Rachunki terminowej lokaty oszczędnościowej oraz lokaty terminowej
- 6) System bankowości internetowej Internet Banking oraz Internet Banking dla Firm
- 7) Karty debetowe w ramach organizacji MasterCard
- 8) Rachunek rozliczeniowy wraz z rachunkiem VAT
- 9) Kredyt inwestycyjny na pozarolniczą działalność gospodarczą
- 10) Kredyt inwestycyjny „Dobra inwestycja”
- 11) Kredyt na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej.

Kredyt gotówkowy „Na marzenia”

1. Kredyt „Na marzenia” udzielany jest na cele nie związane bezpośrednio z prowadzoną działalnością gospodarczą, rolniczą lub zawodową lub na spłatę innych kredytów/pożyczek w Banku lub w innych bankach.
2. Maksymalna kwota kredytu nie może przekraczać kwoty 100.000 zł, z zastrzeżeniem ust. 3
3. Przyznana kwota kredytu uzależniona jest od zdolności kredytowej Wnioskodawcy/ów.
4. Maksymalny okres kredytowania wynosi 120 miesięcy.
5. Współmałżonek Kredytobiorcy wyraża zgodę na zaciągnięcie kredytu, jeżeli nie występuje jako współkredytobiorcą. Przy kwocie kredytu do kwoty 15.000 zł, zgoda małżonka nie jest wymagana.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Kredyt mieszkaniowy „Własne cztery kąty”

1. Kredyt mieszkaniowy może być przeznaczony m.in. na zakup działki budowlanej lub rekreacyjnej; budowę, rozbudowę, przebudowę oraz dokończenie budowy domu; zakup domu lub mieszkania na rynku wtórnym lub pierwotnym; remont, wykończenie domu lub mieszkania; spłatę zadłużenia z tytułu kredytu mieszkaniowego udzielonego przez inny bank,
2. Minimalna kwota kredytu: 10 000 zł., karencja w spłacie kapitału do 24 miesięcy, wymagany udział środków własnych.
3. Okres kredytowania: 15 lat w przypadku zakupu działki budowlanej; 25 lat w pozostałych przypadkach.
4. Kredyt wymaga rozliczenia przez Kredytobiorcę wykorzystanego kredytu w 100%.

Rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy (ROR)

1. Posiadaczem rachunku może być nieprowadząca działalności gospodarczej osoba fizyczna o pełnej zdolności do czynności prawnych, osoba fizyczna małoletnia, osoba fizyczna ubezwłasnowolniona, każdy ze współposiadaczy rachunku wspólnego, osoby fizyczne będące członkami Rad Rodziców(RR),a także Szkolne Kasy Oszczędnościowe(SKO)i Pracownicze Kasy Zapomogowo-Pożyczkowe(PKZP);
2. Rachunek oszczędnościowo-rozliczeniowy umożliwia jego Posiadaczowi korzystanie z usług dodatkowych w tym m.in. otrzymanie kart debetowych/ lokalnych (w przypadku ROR Przystępnego) i dokonywanie operacji przy ich użyciu, usługi Powiadamiania SMS, usługi Telefonicznej informacji na hasło, uzyskanie kredytu w rachunku płatniczym w walucie PLN, dostęp do rachunku poprzez usługę bankowości elektronicznej.

Podstawowy rachunek płatniczy

1. Podstawowy rachunek płatniczy przeznaczony jest dla konsumentów, dla których ani bank krajowy w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, ani oddział banku zagranicznego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe ani instytucja kredytowa w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 17 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe i odpowiednio oddział instytucji kredytowej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 18 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, ani też spółdzielcza kasa oszczędnościowo-kredytowa, w ramach działalności wykonywanej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie prowadzi innego rachunku płatniczego w złotych, umożliwiającego wykonywanie transakcji, o których mowa w art. 59ia ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych.
2. Bank prowadzi podstawowy rachunek płatniczy wyłącznie w złotych polskich, jako rachunek indywidualny na rzecz osób fizycznych o pełnej zdolności do czynności prawnych.
3. Do Podstawowego rachunku płatniczego Bank wydaje kartę debetową i udostępnia usługę bankowości elektronicznej, Telefoniczną informację na hasło, Powiadamianie SMS.

Rachunki terminowej lokaty oszczędnościowej i lokaty terminowej

1. Bank prowadził terminowe lokaty oszczędnościowe oraz lokaty terminowe w walucie PLN, oraz w pozostałych walutach wymiennalnych (EUR, USD, GBP) na następujące terminy:
  - 1) lokaty w PLN:
    - a) 3, 7, 14 i 21 – dniowe;
    - b) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 24, 36, 48, 60 – miesięczne.
  - 2) lokaty w walutach wymiennalnych (EUR, USD, GBP) 1, 3, 6, 12 – miesięczne;
2. Lokaty oprocentowane są według zmiennej stopy procentowej określonej w „Tabeli oprocentowania produktów bankowych w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej”.

Usługa bankowości elektronicznej (system bankowości internetowej Internet Banking) oraz Internet Banking dla firm

1. System bankowości internetowej Internet Banking umożliwia samoobsługowy dostęp do rachunków bankowych Posiadacza rachunku oraz dostęp do innych produktów bankowych za pomocą sieci internet i przeglądarki internetowej lub za pomocą urządzeń mobilnych działających w sieci bezprzewodowej.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

---

2. System bankowości internetowej Internet Banking przeznaczony jest dla osoby fizycznej posiadającej w Banku rachunek oszczędnościowo- rozliczeniowy, rachunek oszczędnościowy, rachunek terminowych lokat oszczędnościowych, Podstawowy rachunek płatniczy, rachunek rozliczeniowy i pomocniczy rolników oraz prowadzone dla nich rachunki VAT.
3. Usługa Internet Bankingu dla Firm przeznaczona jest dla Klientów instytucjonalnych posiadających w Banku rachunek rozliczeniowy w tym bieżący i pomocniczy, oraz prowadzone dla nich rachunki VAT oraz rachunek lokaty terminowej.
4. System bankowości internetowej Internet Banking jest dostępny dla Użytkowników przez 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu.

Karty debetowe w ramach organizacji płatniczej Mastercard

1. Karta debetowa organizacji płatniczej Mastercard wydawana jest do rachunków bankowych prowadzonych w złotych: ROR, Podstawowego rachunku płatniczego, rachunków rozliczeniowych bieżących i/lub pomocniczych klientów instytucjonalnych w tym rolnika.
2. Karta debetowa, z uwzględnieniem transgranicznych transakcji płatniczych przy użyciu karty debetowej do płatności bezgotówkowych oraz transgranicznych transakcji płatniczych przy użyciu karty debetowej do płatności gotówkowych umożliwia Użytkownikowi karty dokonywanie następujących operacji w Polsce i za granicą:
  - 1) płatności bezgotówkowych za towary i usługi w placówkach oznaczonych emblematem organizacji płatniczej Mastercard w tym płatności internetowych;
  - 2) płatności bezgotówkowych w sposób zbliżeniowy (bezstykowy) za towary i usługi w placówkach oznaczonych emblematem organizacji płatniczej Płatności zbliżeniowe Mastercard;
  - 3) wypłaty gotówki w bankomatach oznaczonych emblematem organizacji płatniczej Mastercard;
  - 4) wypłaty gotówki w jednostkach banków członkowskich organizacji płatniczej Mastercard oznaczonych emblematem Mastercard;
  - 5) wykonywanie do wysokości limitu transakcji bezgotówkowych, operacji typu cash back w wyznaczonych punktach handlowo-usługowych oznaczonych logo cash back Mastercard / Maestro; warunkiem wypłaty jest jednoczesne dokonanie transakcji bezgotówkowej na terenie Polski lub za granicą – nie jest możliwa sama wypłata gotówki.
3. Karta debetowa umożliwia sprawdzenie salda dostępnych środków na rachunku płatniczym oraz zmianę kodu PIN w bankomatach świadczących taką usługę.

Rachunek rozliczeniowy

1. Bank otwiera i prowadzi rachunki rozliczeniowe bieżące/pomocnicze w złotych i walutach wymiernych USD, EUR, GBP.
2. Posiadaczami rachunków rozliczeniowych mogą być rezydenci i nierezydenci a w szczególności:
  - a) osoby prawne;
  - b) jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, o ile posiadają zdolność prawną;
  - c) osoby fizyczne prowadzące działalność zarobkową na własny rachunek w tym osoby będące przedsiębiorcami;
  - d) rolnicy;
  - e) jednostki sektora finansów publicznych;
  - f) organizacje ustanowione dla celów społecznie lub gospodarczo użytecznych w tym: stowarzyszeń, fundacji, organizacji politycznych, społecznych, społeczno-zawodowych, wyznaniowych;
  - g) oddziały i przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych, które prowadzą działalność na terytorium Polski.
  - h) terytorium Polski.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Rachunek VAT

1. Dla rachunków rozliczeniowych w walucie PLN Bank prowadzi rachunki VAT. Dla rachunków rozliczeniowych prowadzonych dla tego samego posiadacza Bank prowadzi jeden rachunek VAT, niezależnie od liczby prowadzonych dla tego posiadacza rachunków rozliczeniowych. W przypadku prowadzenia więcej niż jednego rachunku rozliczeniowego dla tego samego posiadacza Bank prowadzi, na wniosek tego posiadacza, więcej niż jeden rachunek VAT.
2. Otwarcie i prowadzenie rachunku VAT jest wolne od dodatkowych prowizji i opłat dla Banku.
3. Prowizje i opłaty za czynności związane z obsługą rachunku VAT są pobierane z rachunku bieżącego Posiadacza rachunku dla którego jest prowadzony rachunek VAT.
4. Rachunek VAT będzie służył do gromadzenia i rozliczeń środków pieniężnych pochodzących z tytułu podatku od towarów i usług przy wykorzystaniu transakcji płatniczej realizowanej z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności (MPP) tzw. split payment.
5. Do rachunku VAT Bank nie wydaje kart płatniczych i bankomatowych.
6. W systemie bankowości internetowej i Home Bankingu jest możliwość pasywnego korzystania z rachunku VAT.

Kredyt inwestycyjny na pozarolniczą działalność gospodarczą

1. Kredyt inwestycyjny na pozarolniczą działalność gospodarczą i rolniczą przeznaczony jest na finansowanie (w tym na refinansowanie nakładów) projektów inwestycyjnych mających na celu stworzenie nowego lub trwałe zwiększenie istniejącego majątku podmiotu gospodarczego, a w szczególności na przedsięwzięcia rozwojowe – polegające np. na zakupie maszyn, urządzeń, środków transportu, nieruchomości, materiałów i wyrobów przeznaczonych na budowę, surowców, półproduktów na modernizację i restrukturyzację majątku produkcyjnego, zakup udziałów lub akcji oraz na sfinansowanie środków obrotowych ściśle związanych z uruchomieniem przedsięwzięcia inwestycyjnego.
2. Kredytobiorcą może być podmiot gospodarczy: osoba prawna lub fizyczna prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, o dobrej kondycji finansowej, która posiada rachunek bieżący w Banku.
3. Okres kredytowania maksymalnie do 15 lat, karencja w spłacie kapitału do 24 miesięcy, wymagany udział środków własnych.
4. Kredyt wymaga udokumentowania wykorzystanych środków w terminie 3 miesięcy od dnia pobrania środków finansowych z rachunku kredytowego.

Kredyt inwestycyjny „Dobra inwestycja”

1. Kredyt może zostać przeznaczony na sfinansowanie inwestycji realizowanych w:
  - 1) gospodarstwach rolnych;
  - 2) działach specjalnych produkcji rolnej;
  - 3) przetwórstwie produktów rolnych.
2. Kredyt przeznaczony jest na finansowanie (w tym na refinansowanie nakładów) projektów inwestycyjnych m.in. zakup, budowę, przebudowę remont budynków, zakup użytków rolnych, zakup maszyn, zakładanie sadów w tym związanych z realizacją inwestycji współfinansowanych dotacjami z Funduszy Europejskich lub z Programów Wspólnotowych.
3. Okres kredytowania maksymalnie do 15 lat, karencja w spłacie kapitału do 24 miesięcy, wymagany udział środków własnych oraz biznesplan
4. Kwota pobranego kredytu podlega rozliczeniu w 100% w terminie 6 miesięcy od dnia pobrania przez Kredytobiorcę środków finansowych.

Kredyt na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej

1. Kredytobiorcą może być: właściciel, dzierżawca, użytkownik gospodarstw rolnych.
2. Kwota kredytu jest uwarunkowana od wielkości i rodzaju posiadanych użytków rolnych w gospodarstwie:
  - 1) Do 6.000 zł na 1 ha użytków rolnych stanowiących plantacje drzew wieloletnich;

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

- 2) Do 4.000 zł na 1 ha dla obszarów pozostałych użytków rolnych nie wymienionych w pkt. 1).
3. Okres kredytowania - do 18 miesięcy.
4. Kredyt udzielany jest bez konieczności rozliczania rachunkami.

3. Informacje o zmianach na rynku.

3.1. Klienci - rok 2018

Struktura klientów w 2018r nie odbiegała od roku poprzedniego i obejmowała klientów indywidualnych (osoby fizyczne i rolników) oraz klientów instytucjonalnych (małe i średnie firmy, JST).

Bank podejmował działania zmierzające do utrzymania dotychczasowych klientów, jak również działania pozwalające na pozyskanie nowych, którzy:

- nie korzystali dotychczas nigdy z usług bankowych,
- korzystali z usług bankowych w ograniczonym zakresie,
- korzystali z usług innych, konkurencyjnych banków.

3.2. Zestawienie sprzedaży głównych produktów i usług bankowych w 2018 roku.

1. Otwarto 3.521 szt. nowych rachunków lokat,
2. Otwarto 521 szt. nowych rachunków bieżących ,
3. Udzielono 2.610 szt. nowych kredytów,
4. Otwarto 2.636 szt. nowych rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych i oszczędnościowych,
5. Liczba posiadaczy rachunków korzystających z Internet Bankingu dla osób fizycznych i Internet Bankingu dla firm – 14.216 szt.

3.3. POZOSTAŁE DZIAŁALNOŚCI

Wydawnictwo w 2018 r kart płatniczych w ramach organizacji płatniczej Mastercard:

1. Karty debetowe:

- Klient indywidualny – 2.884 szt.
- Rolnik 292 szt.
- Klient instytucjonalny – 138 szt.

2. Karty kredytowe:

- Klient indywidualny - 56szt.
- Klient instytucjonalny i Rolnik - 1szt.

4. Informacje o umowach znaczących dla działalności Banku, w tym umowach ubezpieczenia, współpracy lub konsorcjach

4.1. Umowy ubezpieczenia

Bank zawarł z Towarzystwem Ubezpieczeniowym i Reasekuracji WARTA S.A. następujące umowy ubezpieczenia:

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Lp.	Przedmiot polisy	Suma ubezpieczenia (w tys. zł)	Okres ubezpieczenia	Numer polisy
1	Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej	500,00	01.07.2017-30.06.2018	912700139113
2	Ubezpieczenie mienia od zdarzeń losowych	43 105,00	01.07.2018-30.06.2019	912700139124
3	Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk	8 455	01.07.2018-30.06.2019	908210700778

Ponadto Bank posiada zawarte umowy ubezpieczenia 6 szt. pojazdów samochodowych z TUiR WARTA S.A., na łączną sumę ubezpieczenia 294 tys. zł

4.2. Umowy współpracy z innymi bankami lub innymi podmiotami

Lp.	Bank z którym współpracujemy	Okres współpracy	Czego dotyczy
1	Zakład Usług Informatycznych "NOVUM" Sp. Z o. o. z siedzibą w Łomży, ul. Spokojna 9 A	na czas nieokreślony	Świadczenie usług w zakresie dostarczania systemów informatycznych w tym internet bankingu.
2	Blue Media Spółka Akcyjna z siedzibą w Sopocie przy ul. Haffnera 6	na czas nieokreślony	Uczestnictwo w systemie płatności Blue Cash.
3	ITCARD Centrum Technologii Płatniczych S.A.	na czas nieokreślony	Świadczenie usługi Contact Center
4	Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe „Polbudex” Sp. z o. o. z siedzibą w Skierniewicach przy ul. Trzcimskiej.	na czas nieokreślony	Kontrola realizacji etapów przedsięwzięć deweloperskich oraz inwestycji budowlanych finansowanych ze środków kredytowych
5	IT BPS Sp. zo o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Grzybowskiej 81	na czas nieokreślony	wykonywanie usług informatycznych w zakresie przetwarzania wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwem w wychowaniu dzieci.
6	SAWO Recykling Sp. jstona z siedzibą w Zgierzu przy ul. A. Struga 43, 95-100 Zgierz	Jednorazowa	usługi w zakresie niszczenia dokumentacji niearchiwalnej wytwarzanej w jednostkach organizacyjnych Banku
7	Inforsys S.A z siedzibą w Radzyminie przy Al. Jana Pawła II 24, 05-250 Radzymin.	Jednorazowa	przygotowanie i wysyłka masowej korespondencji do Klientów Banku
8	Szacowanie Nieruchomości Burzyński Janusz z siedzibą w Grójcu przy ul. Józefa Wybickiego 1/62, 05-600 Grójec	Na czas nieokreślony	Przygotowywanie operatów szacunkowych nieruchomości dla celów związanych z udzielaniem kredytów, ich realizacją, z windykacją należności oraz z postępowaniami sądowymi i egzekucyjnymi.

4.3. Umowy Zrzeszenia

Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej posiada zawartą Umowę Zrzeszenia z Bankiem Polskiej Spółdzielczości Spółka Akcyjna w dniu 18 marca 2002r.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

4.4. Umowy konsorcjum

W 2018 roku w celu umożliwienia kredytowania dużych przedsięwzięć inwestycyjnych, Bank inicjował i uczestniczył w konsorcjach bankowych z bankiem zrzeszającym i innymi bankami spółdzielczymi: Bankiem Spółdzielczym w Skierniewicach, Bankiem Spółdzielczym w Andrespolu, Bankiem Spółdzielczym w Radzyniu Podlaskim, Bankiem Spółdzielczym w Piasecznie, Warszawskim Bankiem Spółdzielczym, Bankiem Spółdzielczym w Sochaczewie, Bankiem Spółdzielczym w Zgierzu, Bankiem Spółdzielczym w Nałęczowie, Spółdzielczym Bankiem Rozwoju z siedzibą w Szepietowie, Bankiem Spółdzielczym w Mińsku Mazowieckim, Bankiem Spółdzielczym w Jasieńcu, Spółdzielczy Bank Rzemiosła i Rolnictwa w upadłości likwidacyjnej, Bank Mazovia Bankiem Spółdzielczym, Hexa Bank Spółdzielczy.

Stan kredytów na 31.12.2018 r. w ramach konsorcjum wynosił ogółem: 135.630.112,14 zł, z tego:

- jako bank inicjujący 9 pozycji, na kwotę kapitału: 21.567.547,13 zł;
- jako bank uczestniczący 29 pozycji, kwota kapitału: 114.062.565,01 zł.

5. Główni konkurenci Banku

Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej prowadzi swoją działalność na terenach, na których jest bardzo duże zagęszczenie konkurencyjnych instytucji finansowych. W gronie banków, które stanowią dla Banku bezpośrednią konkurencję, można wyróżnić dwie grupy banków, komercyjne oraz spółdzielcze.

Banki komercyjne: PKO BP, Bank Pekao, BGŻ BNP Paribas, Credit Agricole, Eurobank, Raiffeisen Polbank, Santander Consumer Bank, Alior Bank, Millennium Bank, Getin Noble Bank.

Banki Spółdzielcze: Bank Spółdzielczy w Mszczonowie, Bank Spółdzielczy Ziemi Łowickiej w Łowiczu, Bank Spółdzielczy w Piasecznie, Bank Spółdzielczy w Tarczynie, Bank Spółdzielczy w Grójcu, SGB Bank, Powiatowy Bank Spółdzielczy w Tomaszowie Mazowieckim.

II. NAKŁADY INWESTYCYJNE PONIESIONE w 2018 roku

Nakłady inwestycyjne w 2018 roku były niższe od przyjętych założeń w planie inwestycyjnym. Przy planie 900 tys. zł, poniesione wydatki w zakresie nakładów inwestycyjno - budowlanych stanowiły kwotę 95 tys. zł.

Powyższa kwota wydatkowana była na:

- przygotowanie dokumentacji rozbudowy budynku Banku w Nowym Mieście n/Pilicą 22 tys. zł, rozbudowa będzie prowadzona w 2019 roku,
- adaptacja lokalu na placówkę bankową w Filii w Wolborzu 51 tys. zł,
- utworzenie nowej strony internetowej 22 tys. zł.

Nakłady inwestycyjne w zakresie przedsięwzięć informatycznych i pozostałych środków trwałych w 2018 roku wyniosły 234 tys. zł przy planie 961 tys. złotych.

W ramach nakładów inwestycyjnych na środki trwałe wydatkowane zostało 193 tys. zł, na wartości niematerialne i prawne - 41 tys. zł.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

III. OSIĄGNIĘCIA BANKU W DZIEDZINIE BADAŃ i ROZWOJU w 2018 roku

1. Kierunki rozwoju Banku

1.1. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych w tym inwestycji kapitałowych (akcje, obligacje, udziały), w porównaniu do wielkości posiadanych środków z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności:

Bank w 2018 roku oprócz działalności kredytowej inwestował wolne środki w instrumenty finansowe tj. lokaty międzybankowe, dłużne papiery wartościowe. Poza tym posiada w swoim portfelu nabyte w latach ubiegłych certyfikaty inwestycyjne, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, akcje w jednostkach finansowych oraz akcje w pozostałych jednostkach.

Bank w 2018 roku dokonał:

- sprzedaży akcji BPS, uzyskując dochód w wysokości 4 617 tys. zł;
- sprzedaży jednostek funduszy inwestycyjnych sztuk 7, uzyskując dochód w wysokości 346 tys. zł;
- sprzedaży 179 sztuk certyfikatów inwestycyjnych BPS FIZAN Rynku Nieruchomości, uzyskując dochód w wysokości 13 tys. zł; oraz sprzedaży 55 szt certyfikatów inwestycyjnych BPS 4 NSFIZ – ponosząc stratę 14 tys.zł.

W Polityce Inwestycyjnej określone zostały limity dla poszczególnych instrumentów finansowych. Żaden z poszczególnych limitów nie został przekroczony. Bank nie planuje dokonywać znacznych zmian w strukturze tej działalności. Szczegółowa struktura przedstawiona została w rozdziale VIII pkt 1 "Klasyfikacja instrumentów finansowych".

1.2. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Banku oraz opisy perspektyw rozwoju działalności co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe zamieszczone w raporcie rocznym, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej przez niego wypracowanej:

Bank przystąpił w dniu 19 listopada 2018 roku do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS poprzez podpisanie Umowy Systemu Zrzeszenia BPS. W Systemie Ochrony Zrzeszenia BPS uczestniczą Bank BPS S.A. i zrzeszone z nim Banki Spółdzielcze, zapewniając sobie wzajemnie wsparcie w zakresie płynności i wypłacalności w sytuacji wystąpienia trudności finansowych w którymkolwiek z tych banków.

1.3. Czynniki zewnętrzne

Czynniki mikrootoczenia:

W mikrootoczeniu występują zjawiska zbliżone do makrootoczenia, jednak zwrócić należy uwagę na:

- nieprzewidywalność uwarunkowań rynkowych,
- brak stabilności gospodarczej-ryzyko pogarszania się portfela kredytowego w całym systemie bankowym,
- trudności sektora rolnego,

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

- malejące marże produktów bankowych połączone z silną lokalną konkurencją

Czynniki otoczenia rynkowego:

Rok 2018 był rokiem kontynuacji poprawy na rynku pracy. Według danych opublikowanych przez GUS, stopa bezrobocia rejestrowanego na koniec grudnia 2018 r. ukształtowała się na poziomie 5,8%, tj. na poziomie niższym o 0,8 pp. niż w 2017 roku. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych na koniec 2018 r. wyniosła 963,20 tys. osób, tj. obniżyła się o 112,10 tys. osób r/r. Według wstępnych danych opublikowanych przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej łączna liczba bezrobotnych na terenie województwa łódzkiego i mazowieckiego stanowiła 202,75 tys. osób, w tym na terenie województwa łódzkiego 66,07 tys. osób. Stopa bezrobocia rejestrowanego na terenie województwa łódzkiego wyniosła 6,1%, natomiast na Mazowszu 4,9%.

Dane na koniec roku potwierdzają iż bezrobocie utrzymuje się na niskim poziomie. Należy się spodziewać, iż najbliższe miesiące przyniosą stabilizację wielkości zatrudnienia.

Rada Polityki Pieniężnej w 2018 r. nie zdecydowała się na zmianę stóp procentowych NBP, w tym stopy referencyjnej utrzymywanej na poziomie 1,5%.

1.4. Czynniki wewnętrzne

Brak powiązań kapitałowych z zagranicznymi instytucjami finansowymi, nieistotny wpływ zmian kursów walutowych na przychody i koszty z działalności operacyjnej, polski kapitał, lokalne działania, znajomość klientów, stabilność i brak kryzysu zaufania są czynnikami budowania konkurencyjności Banku na rynku usług finansowych.

Czynnikami wewnętrznymi istotnymi dla rozwoju Banku są: rozwój sieci placówek i bankomatów, oferta produktowa i doświadczona kadra.

2. Inne działania

- 2.1. W celu weryfikacji poziomu bezpieczeństwa infrastruktury teleinformatycznej regularnie badana jest infrastruktura serwerowa pod kątem występowania zidentyfikowanych podatności. Badania podatności dokonuje się z wykorzystaniem oprogramowania OpenVas.
- 2.2. W I kwartale 2018 roku przeprowadzono prace modernizacyjne okablowania strukturalnego w oddziale Kowiesy, których celem było umożliwienie wdrożenia zintegrowanego systemu zabezpieczeń (UTM) z wykorzystaniem urządzeń Fortigate, zabezpieczając tym samym styk sieci LAN oraz WAN z siecią Internet. Aktualnie we wszystkich oddziałach Banku stosowane są te same mechanizmy bezpieczeństwa w oparciu o urządzenia UTM Fortigate.
- 2.3. W I kwartale 2018 roku w Centrali Banku oraz oddziale w Białej Rawskiej wdrożono mechanizm „port security”. Mechanizm, pozwala na przekazywanie ruchu sieciowego tylko z zaufanych urządzeń, co w połączeniu z odpowiednią konfiguracją zabezpiecza sieć przed podłączeniem nieuprawnionych urządzeń.
- 2.4. W ciągu całego roku 2018 prowadzone były prace związane z migracją systemów operacyjnych z systemu Windows 7 do wyższych w związku z planowanym zakończeniem wsparcia producenta z dniem 2020.01.14. Do migracji pozostało około 40 % stacji roboczych.
- 2.5. W celu poprawy wydajności oraz skalowalności systemu informatycznego w Banku, zakupiono dwa serwery oraz dedykowaną macierz firmy DELL. Na bazie sprzętowej wdrożono oprogramowanie Xen Server firmy CITRIX umożliwiające wirtualizację systemów serwerowych.
- 2.6. W związku z ciągłym rozwojem procesów dostępnych w Zapasowym Centrum Danych oraz wzrostem danych synchronizowanych pomiędzy ośrodkami (podstawowym oraz zapasowym) zwiększono łącze w Centrali Banku z 10 do 20 Mbit/s.

Ponadto prowadzone są na bieżąco działania związane z utrzymaniem sprawności i bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych determinowane przez wewnętrzne oraz zewnętrzne czynniki, dostosowanie zasobów

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

informatycznych do wielkości Banku oraz ilości przetwarzanych danych, reakcja na zagrożenia zewnętrzne i stosowanie sposobów przeciwdziałania tym zagrożeniom. W 2018 roku prowadzono prace mające na celu dostosowanie ośrodka zapasowego (ZCD) do obsługi kolejnych procesów w przypadku awarii ośrodka podstawowego, m.in. uruchomiono kolejne systemy, które są możliwe do uruchomienia w ZCD (Analityzator kredytowy, aSIS).

Pomimo faktu, że Rekomendacja D stawia duże wymagania dla Banków zakresie informatyki, to zakładając rozwój, utrzymanie i bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych niezbędne jest ciągłe śledzenie zmian w technologiach celem ich implementacji w Banku.

IV. ZASOBY JEDNOSTKI

1.1. Zasoby rzeczowe

Bank nie posiada dostępu do zasobów naturalnych umożliwiających uzyskiwanie korzyści ekonomicznych, nie występują też ryzyka z tym związane.

1.2. Zasoby kadrowe

Stan zatrudnienia w osobach/etatach na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego oraz jego zmiany przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Rok poprzedni	Zatrudniono	Zwolmono	Rok bieżący
Liczba pracowników w osobach	226	20	19	227
Liczba pracowników wg etatów	220,625	20	18,63	222,5

Struktura wiekowa pracowników Banku na dzień bilansowy roku bieżącego i poprzedniego:

Wiek zatrudnionych pracowników	Liczba pracowników	
	Rok poprzedni	Rok bieżący
do 30 lat	25	30
od 31 – do 45 lat	136	138
od 46 – do 55 lat	36	35
ponad 55 lat	29	24

W 2018 roku pracownicy uczestniczyli w różnego rodzaju szkoleniach, kursach, seminariach i konferencjach, w których wzięto udział 446 osób.

Były to szkolenia m.in. z zakresu:

- Wdrożenie przepisów Ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych – Rozporządzenie RODO.
- Realizacja zajęć egzekucyjnych na rachunkach bankowych w świetle aktualnych zmian prawnych i orzecznictwa sądowego.
- Zmiany w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2018 roku.
- Efektywny monitoring ekspozycji kredytowych.
- Split Payment i rachunek VAT – wyzwania dla banków.
- Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

- Nowa ustawa o kredycie hipotecznym. Praktyczne aspekty udzielania kredytów mieszkaniowych.
- Monitoring należności kredytowych oraz sygnały wczesnego ostrzegania.
- Funkcjonalność systemu AMRON. AMRON w praktyce bankowej.
- Obsługa kredytów preferencyjnych w systemie SIOKP.NET. po zmianach wprowadzonych od 01.01.2015 r. w ramach tzw. „Pomocy 2015-2020”.
- Szkolenie przygotowujące do roli wolontariusza w projekcie BAKCYL.
- Cykl RODO: ochrona danych osobowych.
- Szczegółowa problematyka rozliczeń związanych z egzekucją z rachunków bankowych, ze szczególnym uwzględnieniem rozliczeń związanych z blokadą STIR.
- Ceny transferowe - nowe zasady sporządzania dokumentacji podatkowej.
- Szczegółowa problematyka rozliczeń związanych z egzekucją z rachunków bankowych, ze szczególnym uwzględnieniem rozliczeń związanych z blokadą STIR.
- Rachunkowość bankowa po zmianach (zjazd II).
- Karty w grupie BPS - nowy system Visiona oraz istota funkcjonowania kart płatniczych.
- Szczegółowa problematyka rozliczeń związanych z egzekucją z rachunków bankowych, ze szczególnym uwzględnieniem rozliczeń związanych z blokadą STIR.
- Analiza zdolności kredytowej klientów instytucjonalnych na pełnej i uproszczonej księgowości.
- Zasady udzielania kredytów z gwarancjami BGK: nowe gwarancje – KFG, gwarancje PLD, gwarancje COSME. Kompleksowe podejście sprzedażowe i systemowe (SIOKP.PLD).
- Kronika zmian w prawie pracy 2018/2019. Monitoring pracowników, e-Teczka, Pracownicze Plany Kapitałowe, zatrudnienie terminowe.

1.3. Zasoby niematerialne

W Banku nie występują patenty i znaki towarowe, które składają się na jego wartość.

V. INFORMACJE na TEMAT POSIADANYCH WŁASNYCH UDZIAŁÓW/AKCJI

Bank nie nabywał własnych udziałów.

VI. CELE I RYZYKA

1. Cele działalności Banku

Opis celu działalności Banku oraz ocena możliwości realizacji tych zamierzeń.

Działalność Banku nakierowana była na budowanie bezpieczeństwa środków złożonych przez depozytariuszy Banku poprzez minimalizację ryzyka aktywów, których źródłem są depozyty klientów. Istotnym elementem była maksymalizacja zysku będącego źródłem funduszy własnych. Wielkość funduszy własnych stymuluje ramy funkcjonowania Banku, zapewniające stabilność i bezpieczeństwo oraz dalszy, zrównoważony rozwój.

Bank jako instytucja zaufania publicznego charakteryzująca się stabilnością, zakładająca ciągłość funkcjonowania, niezależnie od stanu całej gospodarki i jej koniunktury realizował swoje podstawowe funkcje: przyjmował depozyty, udzielał kredytów, realizował płatności wobec swoich depozytariuszy, itp.

Według Statutu Bank między innymi wykonywał następujące czynności bankowe:

- 1) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- 2) prowadzenie innych rachunków bankowych,
- 3) udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych,
- 4) udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych,
- 5) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

- 6) operacje czekowe i wekslowe,
  - 7) wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
  - 8) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
  - 9) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
  - 10) udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
  - 11) prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
  - 12) pośrednictwo w dokonywaniu przekazów oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
  - 13) emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- ponadto:
- 14) nabywanie i zbywanie nieruchomości,
  - 15) świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych,
  - 16) prowadzenie na zlecenie księgi spółek akcyjnych,

2. Opis ryzyk i zagrożeń

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej” przyjętą przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. W 2018r. Strategia była zgodna z założeniami Strategii działania Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej na lata 2018-2021.

System zarządzania ryzykiem jest częścią systemu zarządzania Banku. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.

W procesie zarządzania, strategiczne cele określa Rada Nadzorczą, która sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu poprzez ocenę skuteczności działań Zarządu Banku. Zarząd projektuje, wprowadza oraz odpowiada za sprawne i adekwatne funkcjonowanie całego systemu zarządzania ryzykiem.

Ogólne zasady funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem w Banku oraz cele strategiczne w tym zakresie określa Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej. Bardziej szczegółowe zasady i cele jakie przyjmuje Bank w zarządzaniu ryzykami – oparte o założenia strategiczne – sformułowane zostały w poszczególnych politykach zarządzania ryzykami oraz planie finansowym, zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą.

Strategia zarządzania ryzykiem określa:

- 1) Istotę i cel zarządzania ryzykiem w Banku,
- 2) Rolę organów nadzorczych i pracowników w procesie zarządzania ryzykiem, oraz wzajemne interakcje pomiędzy podmiotami tego procesu,
- 3) Zasady zarządzania ryzykiem,
- 4) Zasady ustalania wewnętrznych limitów ryzyka,
- 5) Zasady kontroli.

Strategia zarządzania ryzykiem podlega corocznemu przeglądowi zarządczemu i weryfikacji.

Zgodnie z podstawowymi założeniami proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje identyfikację ryzyka, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie i kontrolę.

Proces oceny i raportowania ryzyka w ujęciu portfelowym jest oddzielony organizacyjnie od oceny i podejmowania ryzyka w odniesieniu do pojedynczych transakcji.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Dla utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie Bank wyznacza limity na poszczególne rodzaje ryzyka. Ustanowiony system limitów wewnętrznych oraz wskaźników wczesnego ostrzegania zabezpiecza poziom ryzyka bankowego. Zarząd, przynajmniej raz w roku, przedkłada Radzie Nadzorczej do zatwierdzenia propozycje przyjętych w Banku limitów wewnętrznych, ograniczających całkowity poziom ryzyka w Banku.

Bank identyfikuje ryzyka istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami.

Na podstawie corocznego przeglądu za ryzyka istotne w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej uznał:

- 1) ryzyko kredytowe, w tym koncentracji;
- 2) ryzyko operacyjne;
- 3) ryzyko walutowe;
- 4) ryzyko płynności;
- 5) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
- 6) ryzyko kapitałowe, w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej.

Obowiązujące w Banku procedury zarządzania ryzykiem podlegają corocznemu przeglądowi i regularnej weryfikacji w celu ich dostosowania do zmian profilu ryzyka Banku i otoczenia gospodarczego, w którym Bank działa oraz w celu zapewnienia, że proces ten jest kompleksowy i odpowiedni do charakteru, skali i złożoności działalności Banku.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Bank:

- 1) stosuje sformalizowane zasady służące określeniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem;
- 2) stosuje sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności banku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości ;
- 3) stosuje sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów;
- 4) stosuje przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka;
- 5) posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez Bank ryzyka.

3. Ryzyko kontynuacji działalności Jednostki

Zagrożenia dla kontynuacji działalności nie zostały w Banku zidentyfikowane.

VII. INFORMACJA w ZAKRESIE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

1. Klasyfikacje instrumentów finansowych:

Wyszczególnienie	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Zmiana 2017 - 2016	Zmiana 2018- 2017	Dynamika 2017/2016	Dynamika 2018/2017	Struktura instrumentów 2018 w sumie bilansowej
I. LOKATY MIĘDZYBANKOWE	114 197	121 700	132 234	7 503	10 534	106,57%	108,66%	10,03%
Środki lokowane w innych bankach	114 197	121 700	132 234	7 503	10 534	106,57%	108,66%	10,03%
II i III i IV DŁUŻNE PAPIERY WARTOŚCIOWE	435 952	449 467	369 033	13 515	-80 434	103,10%	82,10%	28,00%
II. Dłużne papiery wartościowe banków	272 819	229 737	142 281	-43 082	-87 456	84,21%	61,93%	10,80%
Bony pieniężne NBP	270 356	227 263	141 882	-43 093	-85 381	84,06%	62,43%	10,77%
Dłużne papiery wartościowe innych banków	2 463	2 474	399	11	-2 075	100,45%	16,13%	0,03%

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

III. Dłużne papiery wartościowe Budżetu Państwa i budżetów terenowych	148 530	205 878	217 234	57 348	11 356	138,61%	105,52%	16,48%
Obligacje skarbowe	140 905	199 561	200 203	58 656	642	141,63%	100,32%	15,19%
Obligacje komunalne	7 625	6 317	17 031	-1 308	10 714	82,85%	269,61%	1,29%
IV. Dłużne papiery wartościowe innych emitentów	14 603	13 852	9 518	-751	-4 334	94,86%	68,71%	0,72%
Obligacje komercyjne	14 603	13 852	9 518	-751	-4 334	94,86%	68,71%	0,72%
V. i VI. POZOSTAŁE PAPIERY WARTOŚCIOWE	13 164	13 598	11 966	434	-1 632	103,30%	88,00%	0,91%
V. Certyfikaty inwestycyjne	8 406	9 601	7 482	1 195	-2 119	114,22%	77,93%	0,57%
BPS RNKU NIERUCHOMOŚCI FUNDUSZ INWESTYCYJNY ZAMKNIĘTY AKTYWÓW NIEPUBLICZNYCH SERIA C REGON 147232587	1 305	1 085	459	-220	-626	83,14%	42,30%	0,03%
FIZ AGRO TECHNOLOGICZNY	5 271	6 612	5 025	1 341	-1 587	125,44%	76,00%	0,38%
Certyfikaty inwestycyjne TFI AGRO ZIEMSKI	1 328	1 402	985	74	-417	105,57%	70,26%	0,07%
Certyfikaty inwestycyjne BPS 4 NSFIZ - SERIA "C"	486	486	998	0	512	100,00%	205,35%	0,08%
Certyfikaty inwestycyjne BPS 4 NSFIZ - SERIA "D"	16	16	15	0	-1	100,00%	93,75%	0,00%
VI. Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych	4 758	3 997	4 484	-761	487	84,01%	112,18%	0,34%
SFIO AGRO „KAPITAŁ NA ROZWÓJ” REGON 140665797	4 758	3 997	4 484	-761	487	84,01%	112,18%	0,34%
VII. UDZIAŁY I AKCJE	5 705	5 955	12 178	250	6 223	104,38%	204,50%	0,92%
W jednostkach finansowych	4 835	5 085	10 808	250	5 723	105,17%	212,55%	0,82%
W pozostałych jednostkach	870	870	1 370	0	500	100,00%	157,47%	0,10%
Razem instrumenty finansowe	569 018	590 720	525 411	21 702	-65 309	103,81%	88,94%	39,87%

W 2018 roku instrumenty finansowe stanowiły 37,02% sumy bilansowej. Inwestowanie w instrumenty finansowe odbywało się zgodnie z obowiązującą w Banku Polityką Inwestycyjną. Żaden z limitów przyjętych w Polityce nie został przekroczony. Z przedstawionej analizy wynika, iż portfel instrumentów finansowych jest zdywersyfikowany, największą pozycję stanowią instrumenty generujące niskie ryzyko.

2. Ryzyka, na które narażone są instrumenty finansowe:

- Ryzyko kredytowe, w tym koncentracji,
- Ryzyko operacyjne,
- Ryzyko płynności,
- Ryzyko stopy procentowej,
- Ryzyko walutowe.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

3. Zarządzanie ryzykiem w Banku (cele i metody)

a. zarządzanie ryzykiem kredytowym:

Najistotniejszym ryzykiem wynikającym z charakteru działalności Banku jest ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta.

Głównym źródłem ryzyka kredytowego jest portfel kredytowy oraz instrumenty dłużne (obligacje komercyjne). Natomiast pozostałe pozycje aktywów ze względu na niskie ryzyko kontrahenta lub niski udział w aktywach nie wpłynęły istotnie na poziom ryzyka kredytowego.

Poziom ryzyka kredytowego w Banku można ocenić jako umiarkowany. Ocena ta wynika z jakości kredytów mierzonej wskaźnikiem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem, który na koniec 2018 roku wyniósł 12,96%. Rezerwy na kredyty zagrożone zostały utworzone w wymaganej wysokości. Limity ograniczające ryzyko kredytowe wynikające z Prawa Bankowego, Uchwał KNF, Rozporządzenia 575/2013 (UE) oraz limity ostrożnościowe ustalone przez Bank zostały zachowane, wskaźniki uzyskane przez Bank znajdują się na bezpiecznym poziomie. Dbając o bezpieczeństwo zgromadzonych środków, Bank sukcesywnie zwiększa poziom ozerwowania kredytów zagrożonych. Na dzień 31.12.2018r poziom ozerwowania wyniósł 47,08%

Profil ryzyka kredytowego nie uległ zasadniczej zmianie, choć nastąpiła dywersyfikacja portfela kredytowego poprzez wzrost udziału kredytów JST.

b. zarządzanie ryzykiem operacyjnym:

Ryzyko operacyjne – należy rozumieć możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując również ryzyko prawne. W zakres ryzyka operacyjnego wchodzi ryzyko IT, ryzyko modeli oraz ryzyko braku zgodności, natomiast wyłącza się z niego ryzyko reputacji i strategiczne.

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym Banku ukierunkowane jest na działania prewencyjne, związane z identyfikacją i monitoringiem ryzyka prowadzenia operacji, rozpoznawaniem i zapobieganiem powstawaniu zdarzeń ryzyka operacyjnego w trakcie codziennej działalności, a także zapewnienie identyfikacji i oceny ryzyka przed podjęciem istotnych decyzji związanych z wdrożeniem nowych produktów, procesów, systemów, oraz raportowanie i kontrola ponoszonego ryzyka.

W 2018r. nie stwierdzono istotnego podwyższenia poziomu ryzyka operacyjnego obciążającego Bank. Ilość zdarzeń ryzyka operacyjnego i wielkość występujących strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego była niewielka. Skala działalności nie uległa istotnej zmianie w stosunku do poprzednich okresów. Profil ryzyka operacyjnego Banku nie uległ zmianie.

c. zarządzanie ryzykiem płynności:

Ryzyko płynności definiowane jest przez Bank jako ryzyko zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat. Podstawą polityki Banku w zakresie płynności jest utrzymanie portfela aktywów płynnych, wzrost stabilnych źródeł finansowania, w szczególności stabilnej bazy depozytowej osób prywatnych oraz uzyskanie dobrego wyniku finansowego na przeprowadzanych operacjach, jak i na całej działalności Banku, a także zapewnienie dobrej organizacji pracy i poczucia bezpieczeństwa klientów Banku.

Na dzień 31 grudnia 2018 r. nadzorcze miary płynności ukształtowały się na poziomie: M1=209.410 tys. zł, M2= 2,22, M3= 2,13 oraz M4=1,77. Wskaźnik LCR ukształtował się na poziomie 349%.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Bieżąca sytuacja w zakresie płynności jest zadowalająca. Bank odnotowuje wskaźniki płynności powyżej ustanowionych limitów, co świadczy o pełnej wypłacalności finansowej Banku.

Ogólnie można uznać że ryzyko płynności jest na niskim poziomie. Bank posiada aktywa płynne, których wartość z nadwyżką pokrywa depozyty niestabilne. Przeważająca część bazy depozytowej pochodzi od osób prywatnych. Struktura bazy depozytowej jest dostosowana do skali i profilu działalności Banku.

Profil ryzyka płynności nie uległ zasadniczej zmianie.

d. zarządzanie ryzykiem stopy procentowej:

Bank w swojej działalności jest narażony na ryzyko stopy procentowej rozumiane jako ryzyko strat wynikających z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które prowadzą do spadku przychodów odsetkowych, wzrostu kosztów odsetkowych lub zmniejszenia wartości bieżącej netto pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych. Na dzień 31 grudnia 2018 roku w strukturze aktywów oprocentowanych ok. 18,7% stanowiły aktywa, których oprocentowanie oparte jest na stopie redyskonta weksli, 71,9% stanowiły aktywa oparte o stawkę WIBOR i 9,4% stanowiły aktywa o stopie zależnej od decyzji Zarządu. W pasywach 97,9% środków posiada oprocentowanie zależne od decyzji Zarządu, co stwarza możliwość szybkiego reagowania na zmiany rynkowe. Ryzyko ogranicza się poprzez stosowanie limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów.

Profil ryzyka stopy procentowej nie uległ zasadniczej zmianie.

e. zarządzanie ryzykiem walutowym:

Ryzyko walutowe definiowane jest przez Bank jako ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany kursów walut.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym jest dążenie do pełnego zaspokojenia potrzeb klientów w zakresie obsługi dewizowej, stałe zwiększanie obrotu dewizowego przy stałym wzroście przychodów z tytułu wymiany, utrzymując całkowitą pozycję walutową na poziomie nie powodującym konieczności utrzymania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe. Ryzyko walutowe utrzymywało się w ramach przyjętych limitów i kształtowało się na umiarkowanym poziomie. Bank nie udziela kredytów w walucie obcej. Ryzyko walutowe jest dość ograniczone ze względu na charakter przyjętego katalogu oferowanych produktów obciążonych ryzykiem walutowym. Poziom ryzyka na jakie narażony jest Bank, wynikającego z otwartych pozycji walutowych jest niski.

Profil ryzyka walutowego nie uległ zasadniczej zmianie.

f. adekwatność kapitałowa:

Adekwatność kapitałowa oznacza relację funduszy własnych Banku do poziomu ponoszonego ryzyka. Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymanie kapitału, w sposób ciągły, na poziomie adekwatnym do skali oraz profilu ryzyka działalności Banku.

Głównymi miernikami adekwatności kapitałowej są:

- łączny współczynnik kapitałowy,
- wewnętrzny współczynnik kapitałowy,
- relacja kapitału wewnętrznego do funduszy własnych.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Bank Spółdzielczy w Białej Rawskiej nie tworzył dodatkowego wymogu kapitałowego. Łączny wymóg na ryzyka regulacyjne i ponad regulacyjne tzw. „kapitał wewnętrzny” wyniósł 57 830 tys. zł co stanowi 51,04% funduszy własnych.

Wskaźniki adekwatności kapitałowej kształtowały się na bezpiecznym poziomie i wynosiły:

- współczynnik kapitału podstawowego 14,06%
- współczynnik kapitału Tier I 14,47%
- regulacyjny łączny współczynnik kapitałowy 15,67%,
- wewnętrzny współczynnik kapitałowy 15,67%.

W 2018 roku Bank utrzymywał adekwatność kapitałową na poziomie gwarantującym bezpieczeństwo działania.

4. Informacja na temat prowadzonej rachunkowości zabezpieczeń.

Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

VIII. AKTUALNY (w 2018 roku) i PRZEWIDYWANY (w 2019 roku) STAN MAJĄTKOWY i SYTUACJA FINANSOWA BANKU oraz OCENA UZYSKIWANYCH EFEKTÓW (w tym analiza wskaźników) w 2018 roku

1. Analiza sytuacji majątkowej i finansowej - bilans, rachunek zysków i strat (struktura i dynamika za ostatnie 3 lata)

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Aktywa Banku

Główne pozycje aktywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Plan na 2019	struktura 2016 rok	struktura 2017 rok	struktura 2018 rok	struktura planu 2019 rok	Dynamika 2017/2016	Dynamika 2018/2017	Dynamika planu 2019 do wyk 2018
Kasa, środki w Banku Centralnym	22 558	18 651	24 507	21 800	1,71%	1,32%	1,73%	1,51%	82,68%	131,40%	88,95%
Należności od sektora finansowego	169 115	191 090	165 518	187 810	12,84%	13,54%	11,66%	13,01%	112,99%	86,62%	113,47%
Należności od sektora niefinansowego	630 182	649 264	637 004	642 881	47,83%	46,02%	44,88%	44,52%	103,03%	98,11%	100,92%
Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	7 122	46 566	162 339	162 305	0,54%	3,30%	11,44%	11,24%	653,83%	348,62%	99,98%
Dłużne papiery wartościowe	435 952	449 467	369 033	367 000	33,09%	31,86%	26,00%	25,42%	103,10%	82,10%	99,45%
Udziały lub akcje	5 705	5 955	12 178	12 170	0,43%	0,42%	0,86%	0,84%	104,38%	204,50%	99,93%
Pozostałe papiery wartościowe	13 164	13 598	11 966	12 383	1,00%	0,96%	0,84%	0,86%	103,30%	88,00%	103,48%
Wartości niematerialne i prawne	143	39	78	425	0,01%	0,00%	0,01%	0,03%	27,27%	200,00%	544,87%
Rzeczowe aktywa trwałe	26 627	26 230	25 190	25 471	2,02%	1,86%	1,77%	1,76%	98,51%	96,04%	101,12%
Inne aktywa	3 513	5 088	6 080	11 755	0,27%	0,36%	0,43%	0,81%	144,83%	119,50%	193,34%
Rozliczenia międzyokresowe	3 375	4 823	5 201		0,26%	0,34%	0,37%	0,00%	142,90%	107,84%	0,00%
Należne wpłaty na kapitał	131	127	98		0,01%	0,01%	0,01%			77,17%	0,00%
Razem aktywa netto	1 317 587	1 410 898	1 419 192	1 444 000	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	107,08%	100,59%	101,75%

Po stronie aktywów największą pozycję stanowią należności od sektora niefinansowego. Na 31.12.2018 r. wynosiły one 637 004 tys. zł. W tej pozycji nastąpił spadek w porównaniu do 31.12.2017 roku o kwotę 12 260 tys. zł, tj. o 1,89%. Również obniżeniu o 25 572 tys. zł tj. o 13,38% uległy należności od sektora finansowego i stanowiły kwotę 165 518 tys. zł.

Najwyższy przyrost 115 773 tys. zł wykazał stan należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych i wyniósł 162 339 tys. zł, dynamika 348,62%.

Stan dłużnych papierów wartościowych stanowi kwotę 369 033 tys. zł w porównaniu do 2017 roku obniżył się o 80 434 tys. zł, tj. o 17,90%. Bank w swej strategii działania postanowił środki wolne nie zaangażowane w działalność kredytową skierować na zakup płynnych i bardziej rentownych od depozytów w banku zrzeszającym papierów wartościowych tj. bonów pieniężnych, obligacji skarbowych.

Rzeczowy majątek trwały netto wynosił 25 190 tys. zł i w porównaniu do 2017 roku zmniejszył wartość o 1 040 tys. zł. W głównej mierze spowodowany naliczoną amortyzacją.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

✓ *Jakość portfela kredytowego*

Wyszczególnienie	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Zmiana 2017 - 2016	Dynamika 2017/2016	Zmiana 2018 - 2017	Dynamika 2018/2017
Należności z tyt. kredytów ogółem *	667 301	741 486	856 528	74 185	111,12%	115 042	115,52%
normalne i pod obserwacją *	568 581	622 920	735 733	54 339	109,56%	112 813	118,11%
zagrożone z tego:	98 720	118 566	120 795	19 846	120,10%	2 229	101,88%
poniżej standardu *	8 674	9 850	3 132	1 176	113,56%	-6 718	31,80%
wątpliwe *	52 359	23 859	27 643	-28 500	45,57%	3 784	115,86%
stracone *	37 687	84 857	90 020	47 170	225,16%	5 163	106,08%
*kredyty plus odsetki minus prowizja							

Należności z tytułu kredytów ogółem na dzień 31.12.2018 roku stanowiły kwotę 856 528 tys. zł, dynamika do ubiegłego roku 115,52%. Należności zagrożone wynosiły 120 795 tys. zł i były wyższe od stanu z ubiegłego roku o 2 229 tys. zł. Wskaźnik jakości należności z tytułu kredytów liczony jako udział należności zagrożonych w należnościach ogółem obniżył się z poziomu 15,99% na koniec grudnia 2017 roku do 14,10% na 31.12.2018 roku. Wskaźnik należności obniżył się mimo wzrostu należności zagrożonych ponieważ dynamika należności ogółem była znacznie wyższa od dynamiki należności zagrożonych.

✓ *Rezerwy celowe na kredyty*

Rezerwy celowe w podziale na kategorie ryzyka (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Zmiana 2017- 2016	Dynamika 2017/2016	Zmiana 2018- 2017	Dynamika 2018/2017
Rezerwy na należności z tytułu kredytów ogółem	36 013	45 655	57 186	9 642	126,77%	11 531	125,26%
normalne i pod obserwacją	215	183	316	-32	85,12%	133	172,68%
zagrożone z tego:	35 798	45 472	56 870	9 674	127,02%	11 398	125,07%
poniżej standardu	1 858	1 629	309	-229	87,67%	-1 320	18,97%
wątpliwe	8 596	2 333	3 792	-6 263	27,14%	1 459	162,54%
stracone	25 344	41 510	52 769	16 166	163,79%	11 259	127,12%

Stan rezerw celowych na należności z tytułu kredytów na 31.12.2018 r. wyniósł 57 186 tys. zł w tym na należności normalne i pod obserwacją 316 tys. zł, na należności zagrożone 56 870 tys. zł i był wyższy od stanu na koniec 2017 r. o 11 398 tys. zł. Bank podstawę tworzenia rezerw pomniejszył z tytułu zabezpieczeń o kwotę 58 896 tys. zł oraz z tytułu nie rozliczonej prowizji kwotę 197 tys. zł. Rezerwa na należności zagrożone jest utworzona w pełnej wymaganej

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

wysokości. Wskaźnik orezerwowania należności zagrożonych na 31.12.2018 r. wniósł 47,08%, na 31.12.2017 r. wynosił 38,35%.

Bank tworzył rezerwę na kredyty zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

❖ *Pasywa Banku*

Główne pozycje pasywów Banku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Plan na 2019	struktura 2016 rok	struktura 2017 rok	struktura 2018 rok	struktura planu na 2019 rok	Dynamika 2017/2016	Dynamika 2018/2017	Dynamika planu 2019 do wyk 2018
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0						
Zobowiązania wobec sektora finansowego	1 890	1 573	1 703	1 650	0,14%	0,11%	0,12%	0,11%	83,23%	108,26%	96,89%
Zobowiązania wobec sektora niefinansowego	1 136 753	1 228 491	1 240 983	1 254 264	86,28%	87,07%	87,44%	86,86%	108,07%	101,02%	101,07%
Zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych	52 680	48 136	44 798	45 310	4,00%	3,41%	3,16%	3,14%	91,37%	93,07%	101,14%
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	10 120	10 121	10 120	10 120	0,77%	0,72%	0,71%	0,70%	100,01%	99,99%	100,00%
zobowiązania podporządkowane	3 200				0,24%	0,00%	0,00%		0,00%		
Kapitały własne	87 272	96 606	102 291	107 302	6,62%	6,85%	7,21%	7,43%	110,70%	105,88%	104,90%
Rezerwy	7 776	10 438	9 030	1 700	0,59%	0,74%	0,64%	0,12%	134,23%	86,51%	18,83%
Inne pasywa	11 575	7 787	3 509	18 534	0,88%	0,55%	0,25%	1,28%	67,27%	45,06%	528,18%
Zysk z lat ubiegłych		557			0,00%	7,75%	0,00%	0,00%			
Wynik finansowy netto	6 321	7 189	6 758	5 120	0,48%	0,51%	0,48%	0,35%	113,73%	94,00%	75,76%
Razem pasywa	1 317 587	1 410 898	1 419 192	1 444 000	100,00%	107,71%	100,00%	100,00%	107,08%	100,59%	101,75%

Największą pozycją pasywów Banku były zobowiązania wobec sektora niefinansowego w kwocie 1 240 983 tys. zł i stanowiły one 87,44% sumy bilansowej Banku. W porównaniu do ubiegłego roku nastąpił niewielki wzrost o 12 492 tys. zł, dynamika 101,02%, gdy w 2017 roku wzrost wynosił 91 738 tys. zł, dynamika 108,07%.

Kolejną znaczącą pozycją w pasywach Banku są zobowiązania wobec sektora instytucji rządowych i samorządowych. Zobowiązania te stanowiły kwotę 44 798 tys. zł. W 2018 roku zobowiązania te obniżyły się o 3 338 tys. zł, tj. o 6,93%.

Zobowiązania wobec sektora finansowego w porównaniu do ubiegłego roku uległy nieznacznej zmianie i stanowią kwotę 1 703 tys. zł. Zobowiązania wobec podmiotów finansowych na dzień 31 grudnia 2018 roku stanowią depozyt terminowy banku spółdzielczego w walucie USD, w przeliczeniu na PLN 1 692 tys. zł plus odsetki 11 tys. zł.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych stanowiły kwotę 10 120 tys. zł. Są to zobowiązania z tytułu emisji obligacji własnych Banku w 2010 roku na kwotę 10 mln zł oraz naliczone odsetki w kwocie 120 tys. zł.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Kapitały własne Banku ukształtowały się na poziomie 102 291 tys. zł i w porównaniu do 2017 roku były wyższe o 5 685 tys. zł tj. o 5,88%.

Z zysku netto za 2017 r. wynoszącego 7 189 tys. zł, kwota 7 016 tys. zł oraz zysk z lat ubiegłych w kwocie 557 tys. zł zostały przeznaczone na fundusz zasobowy Banku.

Różnica wzrostu kapitałów własnych niższa od kwoty wyniku za rok ubiegły zasilającego kapitały stanowi spadek kapitału z aktualizacji wyceny o 1 796 tys. zł.

❖ **Rachunek wyników**

Wybrane elementy rachunku wyników (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Plan na 2019	Struktura 2016	Struktura 2017	Struktura 2018	Struktura planu na 2019	Dynamika 2017/2016	Dynamika 2018/2017	Dynamika planu na 2019 do wyniku 2018
Przychody ogółem	64 807	67 160	67 460	63 487					103,63%	100,45%	94,11%
Koszty ogółem	56 493	58 754	58 177	56 752					104,00%	99,02%	97,55%
Przychody z tytułu odsetek	42 572	46 221	46 889	47 063	65,69%	68,82%	69,51%	74,13%	108,57%	101,45%	100,37%
Koszty z tytułu odsetek	11 318	10 393	9 436	9 646	20,03%	17,69%	16,22%	17,00%	91,83%	90,79%	102,23%
Wynik z tytułu odsetek	31 254	35 828	37 453	37 417	75,72%	83,34%	76,92%	86,91%	114,63%	104,54%	99,90%
Wynik z tytułu prowizji	6 524	6 136	5 661	5 196	15,81%	14,27%	11,63%	12,07%	94,05%	92,26%	91,79%
Przychody z akcji, udziałów i innych papierów wartościowych	1			0	0,00%	0,00%	0,00%		0,00%	0,00%	0,00%
Wynik na operacjach finansowych	2999	381	4 983	-168	7,27%	0,89%	10,23%	-0,39%	-12,70%	1307,87%	3,37%
Wynik z pozycji wymiany	500	643	592	606	1,21%	1,50%	1,22%	1,41%	128,60%	92,07%	102,36%
Wynik na działalności bankowej	41 277	42 988	48 689	43 051					104,15%	113,26%	88,42%
Wynik z pozostałej działalności operacyjnej	195	127	1 265	190					65,13%	996,06%	15,02%
Koszty działania Banku i amortyzacja	24 188	25 168	28 427	28 316	42,82%	42,84%	48,86%	49,89%	104,05%	112,95%	99,61%
Różnica wartości rezerw i aktualizacji	8 420	9 541	12 244	8 190					113,31%	128,33%	66,89%
Wynik na działalności operacyjnej	8 420	8 406	9 284	6 735					99,83%	110,44%	72,54%
ZYSK BRUTTO	8 314	8 406	9 284	6 735					101,11%	110,44%	72,54%
PODATEK DOCHODOWY	1 993	1 217	2 526	1 615					61,06%	207,56%	63,94%
ZYSK NETTO	6 321	7 189	6 758	5 120					113,73%	94,00%	75,76%

Bank w 2018 r. osiągnął zysk finansowy brutto w wysokości 9 284 tys. zł. Po uwzględnieniu podatku dochodowego w kwocie 2 526 tys. zł, wynik finansowy netto Banku wyniósł 6 758 tys. zł.

W porównaniu do 2017 roku zysk brutto jest wyższy o 878 tys. zł, natomiast zysk netto jest niższy o 431 tys. zł. Na wyższy wynik brutto 2018 roku w porównaniu do wyniku z 2017 roku istotny wpływ miał przede wszystkim wyższy wynik z tytułu odsetek o kwotę 1 611 tys. zł.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Wynik z tytułu prowizji też był niższy od wyniku z 2017 roku o kwotę 475 tys. zł tj. o 7,74% i ukształtował się na poziomie 5 661 tys. zł.

Wynik na operacjach finansowych 4 983 tys. zł jest wyższy od wyniku za 2017 rok o 4 602 tys. zł.

Na wynik 4 983 tys. zł składały się :

- dochody na operacjach finansowych w kwocie 5 541 tys. zł osiągnięty z tytułu
  - sprzedaży akcji BPS - kwota 4 617 tys. zł,
  - sprzedaży 7 sztuk. Jednostek Funduszy Inwestycyjnych - kwota 346 tys. zł,
  - dochód ze sprzedaży 179 sztuk certyfikatów inwestycyjnych BPS FIZAN RN kwota 13 tys. zł,
  - dochód naliczony z wyceny obligacji pozostałych w aktywach Banku na 31.12.2018 r – kwota 565 tys. zł,
- koszty z operacji finansowych w kwocie 14 tys. zł poniesione z tytułu:
  - straty na sprzedaży 55 szt. certyfikatów inwestycyjnych BPS 4 NS FIZ w kwocie 14 tys. zł
- koszty operacji finansowych w kwocie 550 tys. zł powstały z tytułu
  - zapłaconych odsetek od wyemitowanych przez Bank obligacji własnych w kwocie 550 tys. zł.
- pozostałe przychody w kwocie 6 tys. zł .

Wynik z pozycji wymiany wyniósł 592 tys. zł i był niższy od wyniku za ubiegły rok o 51 tys. zł tj. o 7,93%.

Koszty działania Banku wraz z amortyzacją (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Plan na 31.12.2019	struktura 2016	struktura 2017	struktura 2018	struktura planu 2019	Dynamika 2017/2016	Dynamika 2018/2017	Dynamika planu 2019 do wyk 2018
Koszty działania Banku, z tego:	22 457	23 534	27 098	27 056	92,84%	93,51%	95,32%	95,55%	104,80%	115,14%	99,85%
koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami	14 753	15 720	18 009	18 688	60,99%	62,46%	63,35%	66,00%	106,55%	114,56%	103,77%
koszty rzeczowe	5 478	5 991	6 518	5 638	22,65%	23,80%	22,93%	19,91%	109,36%	108,80%	86,50%
podatki i opłaty	487	427	470	480	2,01%	1,70%	1,65%	1,70%	87,68%	110,07%	102,13%
Koszty związane z BFG	1 739	1 396	2 101	2 250	7,19%	5,55%	7,39%	7,95%	80,28%	150,50%	107,09%
Amortyzacja	1 731	1 634	1 329	1 260	7,16%	6,49%	4,68%	4,45%	94,40%	81,33%	94,81%
Koszty działania Banku z amortyzacją	24 188	25 168	28 427	28 316	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	104,05%	112,95%	99,61%

Koszty działania Banku wraz z amortyzacją ukształtowały się na poziomie 28 316 tys. zł.

W porównaniu do roku poprzedniego były wyższe o 3 259 tys. zł, tj. o 12,95 %.

W strukturze kosztów działania Banku wraz z amortyzacją główną pozycję stanowiły koszty wynagrodzeń z narzutami (63,35%) oraz koszty rzeczowe (22,93%).

Koszty wynagrodzeń z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami osiągnęły wysokość 18 009 tys. zł i w porównaniu do poniesionych w 2017 roku były wyższe o 2 289 tys. zł tj. 14,56%.

Koszty rzeczowe za 2018 r. wyniosły 6 518 tys. zł i były wyższe od kosztów poniesionych w roku poprzednim o 527 tys. zł.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

W 2018 roku koszty ponoszone na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego osiągnęły poziom 2 101 tys. zł i były wyższe od poniesionych w 2017 roku o 705 tys. zł.

Koszty amortyzacji ukształtowały się na poziomie 1 329 tys. zł i były niższe od kosztów amortyzacji za 2017 r., o 305 tys. zł, tj. o 18,67%.

2. *Analiza wskaźnikowa (za 3 ostatnie lata)*

Podstawowe wskaźniki ekonomiczno - finansowe Banku r/r

Wyszczególnienie	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Zmiana 2017-2016	Zmiana 2018-2017
Wskaźnik rentowności (zysk brutto/przychody ogółem)	12,83%	12,52%	13,76%	-0,31%	1,25%
Rentowność kapitału ROE - netto	6,84%	7,05%	5,96%	0,21%	-1,09%
Zwrot na aktywach ROA - netto	0,51%	0,54%	0,47%	0,03%	-0,07%
Marża odsetkowa	2,61%	2,82%	2,65%	0,21%	-0,17%
Wskaźnik pokrycia kosztów działania wynikiem z prowizji	29,05%	26,07%	20,89%	-2,98%	-5,18%
Wskaźnik poziomu kosztów (koszty ogółem/przychody ogółem)	87,17%	87,48%	86,24%	0,31%	-1,24%
Wskaźnik C/I (koszty działania Banku wraz z amortyzacją do wyniku na działalności bankowej)	58,60%	58,55%	56,91%	-0,05%	-1,64%
Wskaźnik kredytowania	48,37%	49,32%	56,33%	0,95%	7,01%
Wskaźnik należności zagrożonych z tyt. kredytów	14,73%	15,99%	14,10%	1,26%	-1,89%
Wskaźnik jakości aktywów	5,20%	5,18%	4,50%	-0,02%	-0,68%
Wskaźnik orezerwowania należności zagrożonych	30,30%	38,35%	47,08%	8,05%	8,73%

Efektywność działania Banku w 2018 roku była dobra, chociaż nieco niższa niż w 2017 roku. Wypracowany wynik finansowy netto oparty był na stabilnych źródłach przychodu. Choć był niższy od wygenerowanego w 2017 r., stanowi wsparcie dla bieżącej działalności operacyjnej, a także zabezpiecza bieżący wzrost kapitałów Banku. Efektywność działania określa między innymi wskaźnik rentowności wynoszący 13,76%, jest wyższy od tegoż wskaźnika ubiegłego roku o 1,24 p. p. Tendencję spadkową wykazuje wskaźnik rentowności kapitału ROE - netto z 7,05% do 5,96% za 2018 rok. Rentowność aktywów (ROA netto) tendencja spadkowa z 0,54% do 0,47% za 2018 rok. Osiągnięta marża odsetkowa w wysokości 2,65% wskazuje na konsekwentne i efektywne zarządzanie kapitałem finansowym Banku. Wskaźnik kredytowania wyniósł 56,33% i był wyższy od tegoż wskaźnika za ubiegły rok wynoszącego 49,32%.

Wskaźnik należności zagrożonych wyniósł 14,10% i był niższy o 1,89 p. p. od tego wskaźnika za ubiegły rok kiedy to wynosił 15,99%. Wskaźnik jakości aktywów wyniósł 4,50%, w roku 2017 wynosił 5,18%. Wskaźnik orezerwowania ukształtował się na poziomie 47,08%.

Działalność Banku, charakteryzowały niższe koszty działania. Wskaźnik poziomu kosztów wyniósł 86,24% a w roku 2017 r. wynosił 87,48%. Wskaźnik C/I (koszty działania Banku wraz z amortyzacją do wyniku na działalności bankowej) 56,91% ukształtował się na poziomie niższym do tego wskaźnika za rok ubiegły (58,55%). W strukturze kosztów dominowały koszty osobowe.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

3. Sytuacja majątkowo - kapitałowa

Majątek trwały Banku /brutto/ na dzień 31.12.2018 roku wyniósł 41 131 tys. zł, przy planie 42 878 tys. zł. Wykonanie planu wynosi 95,93%.

Majątek trwały netto stanowi kwotę 25 191 tys. zł. Na dzień 31.12.2016 r wynosił 26 230 tys. zł. Wskaźnik relacji majątku trwałego netto do funduszy własnych ukształtował się na poziomie 22,23%.

Fundusze własne Banku zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013(UE)

Fundusze własne i współczynniki kapitałowe (w tys. zł)

Wyszczególnienie	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2018	Zmiana 2017 - 2016	Zmiana 2018 - 2017	Dynamika 2017/2016	Dynamika 2018/2017
KAPITAŁ PODSTAWOWY TIER I	84 613	94 055	101 608	9 442	7 553	111,16%	108,03%
Fundusz zasobowy	82 122	88 443	96 015	6 321	7 572	107,70%	108,56%
Fundusz udziałowy	838	2 264	1 853	1 426	-411	270,17%	81,85%
Fundusz ogólnego ryzyka	1 721	1 721	1 721	0	0	100,00%	100,00%
Wartości niematerialne i prawne	-143	-39	-78	104	-39	27,27%	200,00%
Fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych	158	210	263	52	53	132,91%	125,24%
niezrealizowane zyski z wyceny inst. finansowych /60%/80%/100%	1 089	2 207	2 512	1 118	305	202,66%	113,82%
niezrealizowane straty z wyceny inst. finansowych	-1 072	-552	-478	520	74	51,49%	86,59%
Inne pozycje	57	8		-49	-8	14,04%	0,00%
Filtr AVA	-157	-207	-200		7		96,62%
KAPITAŁ DODATKOWY TIER I	5 943	4 992	3 000	-951	-1 992	84,00%	60,10%
Obligacje własne Banku z uwzględnieniem amortyzacji	5 943	4 992	3 000	-951	-1 992	84,00%	60,10%
KAPITAŁ TIER I	90 556	99 047	104 608	8 491	5 561	109,38%	105,61%
KAPITAŁ TIER II	5 863	6 700	8 700	837	2 000	114,28%	129,85%
rezerwa na ryzyko ogólne	1 700	1 700	1 700	0	0	100,00%	100,00%
pożyczka podporządkowana	163	0	0	-163	0	0,00%	#DZIEL/0/
zamortyzowana część obligacji własnych	4 000	5 000	7 000	1 000	2 000	125,00%	140,00%
FUNDUSZE WŁASNE Kapitał TIER I i TIER II	96 419	105 747	113 308	9 328	7 561	109,67%	107,15%
Całkowity wymóg kapitałowy	55 102	59 313	57 830	4 211	-1 483	107,64%	97,50%

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	12,28%	12,69%	14,06%	0,40%	1,37%	103,27%	110,80%
Współczynnik kapitału Tier I	13,15%	13,36%	14,47%	0,21%	1,11%	101,61%	108,32%
ŁĄCZNY WSPÓŁCZYNNIK KAPITAŁOWY	14,00%	14,26%	15,67%	0,26%	1,41%	101,89%	109,90%

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych oraz Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013r w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi – tzw. pakietu dokumentów CRD IV/CRR- fundusze własne ukształtowały się następująco:

- **Kapitał podstawowy Tier I – 101 608 tys. zł,**
  - fundusz zasobowy 96 015 tys. zł,
  - fundusz udziałowy 1 853 tys. zł,
  - fundusz ogólnego ryzyka 1 721 tys. zł
  - wartość netto wartości niematerialnych i prawnych (-78) tys. zł,
  - 100% funduszu z aktualizacji wyceny rzeczowych aktyw. trwałych 263 tys. zł
  - 100% zysku z wyceny na instrumentach finansowych 2 512 tys. zł,
  - 100% straty z wyceny na instrumentach finansowych (- 478) tys. zł,
  - filtr AVA (-200) tys. zł.

- **Dodatkowy kapitał podstawowy Tier I - 3 000 tys. zł**
  - nie zamortyzowana część obligacji własnych Banku 3 000 tys. zł,

- **Kapitał Tier I - 104 608 tys. zł**

- **Kapitał Tier II - 8 700 tys. zł**
  - rezerwa na ryzyko ogólne 1 700 tys. zł,
  - zamortyzowana część obligacji własnych Banku 7 000 tys. zł,

- **Kapitały Banku - Kapitał Tier I i Tier II - 113 308 zł.**

Zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego Kapitał założycielski Banku (Kapitał podstawowy Tier I – 101 608 tys. zł minus Fundusz ogólnego ryzyka 1721 tys. zł) stanowi kwotę 99 887 tys. zł.

W przeliczeniu na euro po kursie średnim z 31.12.2018r. - 4,30 kapitał założycielski stanowi 23 230 tys. euro.

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka operacyjnego (I Filar), ustalono na kwotę 57 830 tys. zł (przy planie 63 534 tys. zł), w tym na ryzyko kredytowe 51 575 tys. zł, oraz na ryzyko operacyjne 6 255 tys. zł. Łączny wymóg kapitałowy na 31.12.2018 r. stanowił 51,04% Kapitałów Własnych Banku.

Współczynnik kapitału podstawowego Tier I wyniósł 14,06% przy planie 12,63%, współczynnik Kapitału Tier I ukształtował się na poziomie 14,47% przy planowanym 13,13% oraz łączny współczynnik kapitałowy 15,67% przy planowanym 14,10%.

Fundusze własne Banku na dzień 31 grudnia 2018 roku w pełni zabezpieczają identyfikowane ryzyka istotne występujące w działalności Banku.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

---

4. Informacje o zaciągniętych przez Bank kredytach, umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach i gwarancjach w 2018 roku

Kredyty:

W 2018 roku Bank nie korzystał z kredytów w innych bankach.

Poręczenia:

W 2018 roku Bank nie udzielał poręczeń.

Gwarancje, które Bank udzielił innym podmiotom:

Według stanu na dzień 31.12.2018 r. Bank posiadał 14 udzielonych gwarancji na łączną kwotę 1 715 tys. zł.

Gwarancje, które Bankowi udzieliły inne podmioty:

Bank nie korzysta z gwarancji innych podmiotów.

5. Informacje o udzielonych przez Bank podmiotom finansowym (przez Bank innym Bankom, przez Bank ubezpieczycielowi) kredytach i pożyczkach z uwzględnieniem terminów ich wymagalności, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach

Bank w 2018 roku nie udzielał kredytów, pożyczek, poręczeń i gwarancji innym Bankom i firmom ubezpieczeniowym. Natomiast w zobowiązaniach pozabilansowych posiada gwarancje udzieloną Bankowi Spółdzielczemu w Skierniewicach w kwocie 8 200 zł na okres od 21.06.2015 r. do 01.04.2019 r. Gwarancja jest udzielona dla Domu Towarowego „Kaufland” w Skierniewicach zabezpieczająca zapłatę czynszu z tytułu najmu lokalu przez Bank Spółdzielczy w Skierniewicach.

Aktualny rejestr weksli poręczonych przez Bank:

Bank nie był poręczycielem wekslowym.

6. Objaśnienia różnic pomiędzy uzyskanymi wynikami finansowymi a wcześniej zatwierdzonym planem finansowym, jeżeli co najmniej jedna z pozycji składających się na wynik finansowy różni się w znacznym stopniu w stosunku do pozycji z planu finansowego

Za 2018 roku część podstawowych założeń planu finansowego Banku nie zostało zrealizowane tj. wielkość sumy bilansowej, zobowiązania wobec podmiotów niefinansowych, należności od sektora niefinansowego. W ostatnim kwartale a najbardziej w miesiącu grudniu nastąpił znaczny spadek depozytów i środków na rachunkach bankowych co spowodowało obniżenie sumy bilansowej. Znaczny wpływ na tą sytuację mają niskie ceny jabłek. Natomiast zrealizowano wynik finansowy brutto wykonanie 107,95% i netto wykonanie 103,97% jak również wielkość funduszy własnych oraz współczynniki kapitałowe.

7. Ocena - wraz z jej uzasadnieniem - dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Bank podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom:

Bank posiada zdolność wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań wobec swoich klientów. W celu zapewnienia bieżącej płynności, wyznaczony pracownik analizuje na bieżąco stan środków na rachunku bieżącym. Nadwyżka środków lokowana jest w płynne instrumenty finansowe. W okresie objętym sprawozdaniem nie wystąpiła sytuacja braku środków na pokrycie zobowiązań wobec klientów Banku.

IX. **INFORMACJE o ZMIANACH w POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH lub KAPITAŁOWYCH BANKU z INNYMI PODMIOTAMI**

POWIĄZANIA KAPITAŁOWE - Nie występowały

POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE - Nie występowały

X. **ISTOTNE DZIAŁANIA WPLYWAJĄCE na WYNIKI BANKU w 2018 roku**

Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wyniki działalności za rok obrotowy, z określeniem stopnia wpływów tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik:

W 2018 roku nie wystąpiły nietypowe zdarzenia mające wpływ na wyniki Banku.

XI. **ISTOTNE ZDARZENIA WPLYWAJĄCE na SYTUACJĘ JEDNOSTKI JAKIE WYSTĄPIŁY PO DNIU BILANSOWYM, ale PRZED ZATWIERDZENIEM SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**

Tego rodzaju zdarzenia nie wystąpiły.

XII. **INFORMACJA na TEMAT TEGO CZY JEDNOSTKA POWODUJE lub NIE POWODUJE ISTOTNEGO ZAGROŻENIA dla FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO**

Bank nie powoduje istotnych zagrożeń dla funkcjonowania środowiska naturalnego.

XIII. **PERSPEKTYWY ROZWOJU i PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ**

Bank będzie kontynuował działania mające na celu zwiększanie funduszy własnych w celu zachowania odpowiedniego poziomu adekwatności kapitałowej. Bank będzie koncentrował swoje działania na zwiększaniu atrakcyjności produktów i usług bankowych oraz na kształtowaniu i utrwalaniu pozytywnego wizerunku Banku w otoczeniu.

1. Cele strategiczne

Celem strategicznym Banku jest kontynuowanie zrównoważonego rozwoju zapewniając bezpieczeństwo zgromadzonych środków klientów Banku. Zbudowanie wizerunku Banku jako instytucji zaufania publicznego, postrzeganej jako przyjazna Klientom i profesjonalnie zarządzana firma, świadcząca nowoczesne usługi najwyższej jakości – kreowanie wizerunku marki Banku. Umocnienie siły kapitałowej. Uzyskanie znacznego udziału w rynku usług finansowych na lokalnym rynku.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

---

2. Założenia planu finansowego na rok przyszły

W projekcji Planu Finansowego zgodnie z przyjętą strategią działania założono 101,5% dynamikę sumy bilansowej.

➤ *Podstawowe wielkości przyjęte w Planie Finansowym w tys. zł:*

Suma bilansowa - 1 444 000
Należności brutto od podmiotów niefinansowych - 710 562
Należności od instytucji samorządowych - 162 305
Oblięgo kredytowe - 858 544
Stan dłużnych papierów wartościowych - 379 383
Zobowiązania wobec podmiotów niefinansowych - 1 254 264
Zobowiązania wobec instytucji samorządowych - 45 310
Wynik finansowy brutto 6 735
Wynik finansowy netto 5 120
Fundusze własne (kapitał uznany) 117 795
Całkowity wymóg kapitałowy 59 449

➤ *Podstawowe wskaźniki charakteryzujące planowaną działalność Banku.*

ROA brutto - 0,47%
ROA netto - 0,36%
ROE brutto - 5,71%
ROE netto - 4,34%
Wewnętrzny łączny współczynnik kapitałowy -15,92%
Wskaźnik portfel kredytowy/aktywa netto - 55,76%
Wskaźnik należn. zagrożonych w aktywach netto - 4,40%
Wskaźnik należn. zagrożonych w kredytach netto - 14,40%
Wskaźnik orezerwowania - 49,13%
Wskaźnik C/I - 65,77%
Marża odsetkowa - 2,63%
Stosunek odsetek zapłaconych do odsetek otrzymanych - 20,50%
Wynik na rezerwach / wynik na działalności bankowej - -19,02%
Wskaźnik relacji majątku trwałego netto do funduszy własnych netto - 21,59%

XIV. ŁAD KORPORACYJNY

Zarząd Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej wprowadził „Zasady Ładu Korporacyjnego” określone w dokumencie Komisji Nadzoru Finansowego poprzez uchwalenie w dniu 29 grudnia 2014 roku Uchwałą Nr 53/16/2014 i zaktualizował Uchwałami:

- Nr 51/10/2015 w dniu 11 grudnia 2015 r.,
- Nr 55/18/2016 w dniu 27 grudnia 2016 r.,
- Nr 15/07/2017 w dniu 11 kwietnia 2017 r.

zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

Rada Nadzorcza Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej zatwierdziła „Zasady Ładu Korporacyjnego” określone w dokumencie Komisji Nadzoru Finansowego poprzez uchwalenie w dniu 30 grudnia 2014 roku Uchwałą Nr 08/01/2014 i zaktualizowała Uchwałami:

- Nr 06/11/2015 w dniu 15 grudnia 2015 r.,
- Nr 07/19/2016 w dniu 28 grudnia 2016 r.
- Nr 02/07/21017 w dniu 20 kwietnia 2017 r.

„Zasady Ładu Korporacyjnego” określone w dokumencie Komisji Nadzoru Finansowego Uchwałą nr 218/2014.z dnia 22 lipca 2014 r. Zebranie Przedstawicieli Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej zatwierdziło w dniu 22 czerwca 2017 r. Uchwałą nr 04/2017 i zaktualizowało w dniu 26 czerwca 2018 r. Uchwałą nr 12/2018.

Polityka ładu korporacyjnego stanowi zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku w tym relacje z udziałowcami Banku i klientami, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania. Tekst „Polityki ładu korporacyjnego w Banku Spółdzielczym w Białej Rawskiej” dostępny jest na stronie internetowej Banku pod adresem: www.bsbr.pl

Główne postanowienia „Zasad Ładu Korporacyjnego”, które, zgodnie z zasadą proporcjonalności, nie stosuje się w Banku lub stosowane są w zmodyfikowanej postaci to zasady określone:

- w § 8 ust. 4 „Zasad Ładu Korporacyjnego” – ułatwienia dla udziałowców,
- w § 11 „Zasad Ładu Korporacyjnego” – transakcje z podmiotami powiązаныmi,
- w § 22 ust. 1 „Zasad Ładu Korporacyjnego” – niezależność członków organów Banku,
- w rozdziale 9 t. j. § 53, § 54, § 55, § 56, § 57 „Wykonywanie uprawnień z aktywów nabytych na ryzyko klienta.

XV. INFORMACJE UJAWNIANE NA PODSTAWIE ART.111a USTAWY PRAWO BANKOWE

Na podstawie art. 111.a ustawy Prawo Bankowe Bank w sprawozdaniu z działalności podaje:

- 1) informacje o jego działalności, w podziale na poszczególne państwa członkowskie i państwa trzecie, w których posiada podmioty zależne, na zasadzie skonsolidowanej w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 48 rozporządzenia nr 575/2013 za dany rok obrotowy – **nie dotyczy, Bank działa jedynie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i nie posiada podmiotów zależnych,**
- 2) informacje o stopie zwrotu z aktywów obliczonej jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej – **wskaźnik na dzień 31.12.2018r. wynosi 0,47 %,**
- 3) informacje o zawarciu umowy, o której mowa w art. 141t ust. 1, stronach umowy, jej przedmiocie oraz kosztach, o ile działa w jednym z holdingów, o których mowa w art. 141f ust.1 – **nie dotyczy, Bank nie działa w holdingu i nie zawarł takiej umowy.**

Sprawozdanie z działalności
Banku Spółdzielczego w Białej Rawskiej
w okresie od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku

XVI. ZAKOŃCZENIE

Rok sprawozdawczy zamknął się sumą bilansową w kwocie 1 419 191 695,77 zł oraz wynikiem finansowym – zyskiem brutto w wysokości 9 283 613,50 zł, a po uwzględnieniu podatku dochodowego od osób prawnych zyskiem netto w kwocie 6 758 126,50 zł.

Zgodnie z wymogami przepisów Ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe za 2018 rok zostało poddane badaniu przez Związek Rewizyjny Banków Spółdzielczych w Poznaniu – firmę audytorską nr 1671.

Sporządził: *Elżbieta Lesiak*

ZARZĄD BANKU:

1.	<i>Witold Morawski</i>	<i>Prezes Zarządu</i>	
2.	<i>Anna Jędrzejczak</i>	<i>Wiceprezes Zarządu</i>	
3.	<i>Wioletta Sekrecka</i>	<i>Wiceprezes Zarządu</i>	
4.	<i>Sławomir Ziótek</i>	<i>Członek Zarządu</i>	
.....	.....	.....	.....
	<i>(imię i nazwisko)</i>	<i>(stanowisko)</i>	<i>(podpis)</i>

BANK SPÓŁDZIELCZY
w Białej Rawskiej
(28)

.....
(pieczęć firmowa)

Biała Rawska, dnia 26.03.2018 roku
(miejsce i data sporządzenia)